

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐRIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 480 Lej
Fél évre ... 240 Lej
Negyed évre ... 80 Lej
Havonta ...

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Miért maradt ki

Jakabffy Elemér a parlamentből?

Az előre történt megállapodások kötötték a Magyar Pártot. — Dacára hogy a két német kerületben lemaradt a kisebbségi lista, a németek ragaszkodtak a lemondáshoz.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny mai számának vezető helyén közölte Jakabffy Elemér dr. nyílt levelét, amelyben megindokolja az aradi mandátumról történt lemondását. A magyarság körében nagy érdeklődés kísérte az aradi mandátum sorsának végleges eldőlését, s épen ezért érdekesnek tartjuk most a nyilvánosság elé hozni azokat az eddig ismeretlen eseményeket és megállapodásokat, amelyek Jakabffy Elemér dr. lemondását megelőzték.

A választások időpontjának pontos megállapítása után történt, hogy a Bucurestiben tartózkodó Hans Otto Rotu találkozott Willer József dr.-ral, a Magyar Párt bucuresti-i főtítkárával, akivel a kisebbségi blokkra vonatkozólag prelimináris megbeszélést folytatott. Mikor pedig már véglegesen mindkét párt a kisebbségi blokk mellett foglalt állást, egy újabb megbeszélésen nagy vonásokban összeállították a jelöléseket a mandátumokat illetően. E kontemplálás során a következő megállapodásra jutottak:

A németek a parlamentbe juttatják Szabó Béni brassói iparost (senátornak, ezt biztos mandátumnak vették), a svábok képviselőnek, vagy szenátornak Tornyai Gyula dr.-t, helyettük pedig a magyarok átengedik a kisküküllői mandátumot a listavezető magyar után következő németnek és Aradon lemond a magyar listavezető, a listán következő sváb jelölt javára. Szóval biztosra vették, hogy a temesi szenátorválasztás a svábok győzelmével végződik s így a kisebbségi listán Tornyai Gyula dr. bejut a szenátusba, s épen ilyen biztosra vették a brassói szenatori mandátumot is, ahol Szabó Béninek kellett volna bejőnie. Az összeállítást Willer dr. végezte a Magyar Párt részéről.

Ez a jelöléselosztás azért történt, hogy a vegyes helyeken a német és magyar választók tömegei előtt is igazolni lehessen a két párt közötti megegyezést. A pártvezetőség is hozzájárult a megállapodáshoz s így azt mindkét fél aláírta.

A választások lefolyásáról nem kell írunk. Az eredményt is ismeri már mindenki. Brassóban nem lett szenátor Szabó Béni és Temesben sem lett képviselő sem szenátor Tornyai Gyula. A megállapodásnak ez a része tehát önmagától elesett. Ellenben képviselő lett Gyárfás Elemér Kisküküllőben és Jakabffy Aradon. Az előirányzásnak ez a része tehát bevált. Most jött a mandátumelosztás. A németek a megállapodásra hivatkoztak. Nekik kellett a két magyar mandátum. A Magyar Párt nem hivatkozhatott a megállapodásra, mert abban nem volt semmi olyan feltétel, mely arra az esetre szól, ha az előirányzások nem válnak be. Megindultak a tárgyalások a két párt között. Tekintettel azonban arra, hogy a svábok, helyesebben mondva Beller Hans ragaszkodott a mandátumhoz. Jakabffynak le kellett mondania és a mandátumot Beller Hansnak átadnia. Gyárfás Elemér is lemondott és a csiki szenátorságát tartotta meg.

Cisar érsek szenátor lett.

Gyárfás Elemér dr. felszólalása a szenátusban. — A szenátus egyhangulag elismerte az érsek szenátorságát. — A régenstanács szerdán fogadja a szenátus küldöttségét.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus tegnap délelőtti ülése meghozta végre a döntést a romániai római katolikus egyház sokat vitatott szenátusi képviselése ügyében. Ez a kérdés sokat nyugtalanította az ország közvéleményét, mert amíg minden feltétel és indok megvolt arra, hogy Majláth gróf gyulafehérvári püspök legyen a romániai katolikus hívek jogszerinti szenátus-képviselője, még az előző liberális kormány rezsimje alatt erős politikai áramlat indult meg az irányban, hogy a római katolikus egyház szenátorává ne Majláth püspököt, hanem Cisar bucuresti-i címzetes érseket nevezzék ki. Lapunk mai számában bőven ismertettük az eseményt, itt csak megemlítkük, hogy a szenátus igazoló bizottsága, a kisebbségi életünkben történelmi jelentőségű jelentést tegnap terjesztette a szenátus plénuma elé, amely hosszú vita után, megszavazta Cisar érseknek a szenatori mandátumot.

Nagy az érdeklődés az ülés iránt.

A szenátus tegnap délelőtti ülésén a Kormány tagjai közül megjelentek Lapedetau, Argetoianu és Dimitriu miniszterek. Az ülés iránt egyébként is nagy érdeklődés nyilvánult meg, miután köztudomású volt, hogy az ülésen terjesztik elő Cisar érsek szenatori mandátumára vonatkozó határozatot. A karzatok zsufozva voltak előkelő közönséggel, amelynek sorában igen sok főpap is megjelent, közöttük Floznik György dr. pápai kamarás, Majláth erdélyi püspök titkára.

Néhány könyegtelen felszólalás után Ghita Munteanu nemzeti-parasztpárti interpellációt intézett Argetoianu földmivelésügyi miniszterhez, hogy a falusi lakosságnak, különösen pedig az erdélyi vármegyék földmivelőinek juttasson a kormány olcsó mezőgazdasági hitelt. A kormány e célból utasítsa a népbankokat a kamatláb leszállítására.

Argetoianu földmivelési miniszter: Figyelmezteti Munteanút arra, hogy az erdélyi népbankok mind a nemzeti parasztpárti érdekeltségekhez tartoznak.

Gh. Munteanu: Ez igaz, de sok a magán pénzintézet is.

Argetoianu: A földmivelésügyi miniszterium megvizsgálja a kérdést és lehetőség szerint teljesíti is a gazdák kívánságát.

Aciu (nemzeti-parasztpárti): személyes ügyben szólt fel és kikéri annak a vitának a dosszéját, amely Stelian Popescu és Vlad Aurel között folyt le, hogy az adatok felhasználásával válaszolhasson Stelian Popescunak. Elnök kijelenti, hogy Aciu kérését teljesítik.

Az igazoló bizottság javasolja Cisar szenátorságát.

Sasu volt liberális miniszter az igazoló bizottság előadója most felolvassa a szenátus igazoló bizottságának azt a határozatát, amely bejelenti, hogy a kormány Cisar bucuresti-i érsekre ruházta a római katolikus egyház szenátusi képviselését. Pimen metropolita, helyettes patriárka az igazoló bizottság elnöke jog-

szerínek találta Cisar érsek igényét a szenatori mandátumra s ezért azt javasolja, hogy Cisar érseket nyilvánítsák a romániai római katolikus egyház jogszerinti szenátorának.

Gyárfás Elemér Erdély katolikusága nevében Sasu előadó bejelentése után Gyárfás Elemér dr. magyar szenátor emelkedett szólásra s Erdély katolikusága nevében a következőket mondotta:

— Az erdélyi, váradai, szatmári és temesvári latin szertartású egyházmegyék másfél-millió meghaladó katolikus hívek nevében van szerencsém e kérdésben a következő nyilatkozatot tenni:

— Nem vagyok felelősséget vállalva arra, hogy e kérdés személyi vonatkozása részéről nyilatkozzam és ezért most csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy a négy egyházmegye hívei Cisar érsek iránt azzal a tisztelettel viselkednek, mely őt, mint a katolikus egyház egyik főpapját megilleti. Bizunk abban, hogy Cisar érsek is méltóan fog minket is képviselni, támogatni és védelmezni fogja a szenátusban egyházunk érdekeit.

— A kérdés elvi részét illetően azonban ki kell jelentenem, hogy nem tartjuk megfelelőnek azt a módot, ahogy az érvényben levő választási törvény a szenátusban való képviselőinket szabályozza, mert amíg a görög szertartású katolikus püspökök mindnyájan jogszerinti szenátorok, addig ugyanazon katolikus egyház latin szertartású püspökei közül — kiknek hívei hat egyházmegyét alkotnak egy és félmillió lélekkel — a törvény csak egynek adja meg ezt a jogot.

— Fent kell tehát tartanunk — de lege ferenda — azt a követelésünket, hogy ez a sérelmes intézkedés jövőre helyesbítéséért, annál inkább, mert a jelenlegi választási törvény életbelépte előtt a román állam elismerte püspökeinknek ezt a jogát — ép úgy mint a régi Magyarországon is az összes görög keleti és görög katolikus püspökök különbség nélkül élvezték ezt az előjogot és mindannyian tagjai voltak a főrendiháznak.

Heves vita Gyárfás és Bogdan Duica között.

Bogdan Duica: Figyelmeztetem Gyárfás szenátor urat arra, hogy értelmetlen és céltalan dolog a magyar főrendiházra hivatkozni, mert oda csak azért vitték be a román püspököket, hogy a kormánynak hajbókoljanak és minden tekintetben jó fiúk legyenek.

Gyárfás Elemér dr.: Nem érzem illetékesnek magam sem a magyar főrendiház sem a román püspöki kar megvédelmezésére, mert hiszen a magyar főrendiháznak tagja volt Hosszu Vazul dr. szamosújvári püspök is, aki az egyesülés okmányát Bucurestibe hozta, tagja volt Frentiu nagyváradi püspök is, aki ma a szenátus tagja, továbbá néhai Radu püspök is, aki mint a román szenátus tagja halt meg s végül Cristea Miron patriárka, a régens-tanács tagja is. Nem hiszem, hogy ezek az urak akár a Bogdan Duica támadására rászolgálhatnának, akár pedig az én védelmemre rászorulnának.

Bogdan Duica Gyárfás Elemér dr. fölé-

íves visszavágására a következő kielentést teszi: Szavaimat félremagyarázták. Nem akartam mást mondani, csak annyit, hogy a római katolikus egyháznak elég egy szenátusi képviselő is, mert egy szenátorral jobban tárgyalhatunk, mint hogyha több volna.

A szenátus megszavazza Cisar érsek szenátorságát.

Lapedatu kultuszminiszter méltányosnak találja Gyárfás Elemér dr. kívánságát, hogy tudniillik az összes katolikus püspökök a szenátus tagjai legyenek. A fennálló törvények azonban másként intézkednek, úgy, hogy a rendszeren már nem lehet változtatni. Ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy Cisar érsek jogát érvényesítsék.

Elnök a kérdést szavazás alá bocsátja. A szenátus nagy szótöbbséggel igazolja Cisar érsek szenátusi mandátumát.

A szenátus a régens-tanács előtt.

Időközben megérkezett a szenátus ülésére Bratianu miniszterelnök is, aki a szavazás lezajlása után bejelenti, hogy a régens tanács szerdán délután 2 órakor fogadja a szenátus bizottságát, amelyik a feliratot átnyújtja a régens-tanácsnak, mint a felségjogok jelenlegi képviselőjének. Épen ezért arra kéri a szenátust, hogy a feliratot ünnepélyesen átnyújtó bizottságot a szenátus jelölje ki. Végül a szenátus megszavazza azt a törvényjavaslatot, amely kimondja a legfőbb agrártanács megszüntetését.

Az új szenátor székfoglaló beszéde.

A szenátus nevezetes ülésén, a határozat kimondása után nyomban megjelent Cisar érsek, s azonnal megtartotta székfoglaló beszédét. Cisar érsek az ország katolikus híveinek nevében mély fájdalommal ad kifejezést Ferdinánd király elhunytá felett. Kijelenti, hogy a katolikus hívők élén imádkozik Mihály királyért. Ő kellőleg értékelni tudja azt a nagy kitüntetést, amelyben őt a parlament részesítette. Dolgozni fog az ország fejlődéséért és képviselni fogja a katolikus lakosságot, nemzetiségre való tekintet nélkül. Miután a kisebbségeknek megvannak a képviselőik, ő tisztán egyházi kérdésekkel fog foglalkozni.

Dimitriu miniszter, majd Toni Ilescu al-

elnök köszönetet mondanak Cisar szavaiért, majd a szenátus megszavazza a vasuti államtitkárság megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot.

Feloszlatják Arad megye tanácsát.

Belügyi vezérfelügyelő érkezett Aradra, aki vizsgálatot kezd a megyei tanács ellen.

(Arad, július 30.) Már hetek óta beszélnek jól informált és beavatott körök arról, hogy a városi tanács mintájára az aradi megyei tanács ellen is vizsgálatot fognak bevezetni és ennek kapcsán azt is feloszlatják. Ma azután megtörtént erre vonatkozólag az első lépés. Ma reggel megérkezett Aradra Misu Miloteanu belügyi vezérfelügyelő, hogy vizsgálatot tartson a megyeházán a megyei tanács működésére vonatkozólag. A vezérfelügyelő ma délelőtt hosszas tárgyalást folytatott Georgescu János prefektussal, majd megtette a vizsgálatra vonatkozó előkészületeit. A vizsgálatot vasárnap és hétfőn folytatják le és

azután Miloteanu vezérfelügyelő elküldi a miniszteriumhoz jelentését, amely után előreláthatóan megtörténik a megyei tanács feloszlatása és a megyei interimár bizottság kinevezése. Így a közeljövőben nemcsak községi, hanem megyei választások is lesznek Aradon. A belügyi vezérfelügyelő által lefolytatott vizsgálat eredményéről az illetékes körök csak hétfőn tájékoztatják a sajtót. Megyei körökben nagy érdeklődéssel várják a vizsgálat lefolytatását és annak eredményét. Hír szerint máris több szabálytalanságról tudnak az illetékes körök, amelyeket a megyei tanács működése során elkövetett volna.

Foszlogattak Mandlné gyilkosai Aradon.

Régi bűnöket derített ki az aradi rendőrség a Mandlné-féle rablógyilkosság két tettesére.

(Arad, július 30.) Érdekes eredményre fejezett be ma délelőtt egy régen folytatott nyomozást az aradi államrendőrség. Még az elmúlt esztendő elején vakmerő tettesek betörték Nedelcu János aradi lakos házába és onnan rengeteg értékes holmit loptak el. A rendőrségnek hónapok óta folytatott nyomozása a mai napig eredménytelen maradt, míg ma Tasca detektív nyomzása meglepő eredményt produkált. Az ellopott holmiból tegnap véletlenül megtaláltak néhányát az ócska-piacon. Jelentették az esetet a rendőrségnek, ahonnan Tasca detektívet küldték ki a nyomozás lefolytatására. A detektív megállapította, hogy az árusított holmik egy Nagy Péterné nevű asszonytól erednek. — Sikerteljes felkutatnia Nagy Péternét, a ki a kérdésekre elmondotta, hogy a holmikát ez előtt egy esztendővel vásárolta két fiatalembertől Mislav Sándortól és Lupsa Jánostól, de arról nem tudott, hogy a holmik lopásból származnak.

Nagy Péterné akkor lepődött meg legjobban, amikor megtudta, hogy Mislav Sándort és Lupsa Jánost az aradi törvényszék rablógyilkosság büntette miatt több évi fegyházra ítélte. Ez a két ember ugyanis részese özvegy dr. Mandl Vilmosné meggyilkolásának. Ugyátszik a két rablógyilkos véres tettének végrehajtása előtt több kisebb bűntényt követett el, amelyek közül az egyik, a Nedelcu Jánosnál történt betörés, ma érdekes véletlenből kifolyólag nyilvánosságra került. Az ügy aktáit a rendőrség áttette az ügyészséghez, ahol ebben az ügyben is lefolytatják a két gyilkos ellen a vizsgálatot.

— **Tovább terjed a francia tartalékosok antimilitarista mozgalma.** Párisból táviratozzák: A Humanité a francia tartalékosok újabb tüntetéseiről ír. Eszerint Nimes-ben a 19-ik tüzérezred 90 tartalékosok a rossz élelmezés miatt megtagadta a szolgálatot és az internacionálét énekelte.

T A R C A.

See America first!

Nézd meg először Amerikát — azután elmehetsz Európába is.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől.) Május—júniusban megindult a népvándorlás. Ötszáz ezer gazdag amerikai özönlött Európába. Franciaország, Anglia mind több és több idegent vonz magához, de évről-évre nagyobb az érdeklődés Spanyolország iránt is. Az amerikaiak e rendszer évi kirándulása nagy halom arannyal termékenyíti meg évenként a kiszikkadt Európát, mint a Nilus áradása Egyiptom völgyeit. Az arany mindenhova eljut. A Mediterránén Cruisade-ok, a Földközi-tengeri luxuskirándulások eljuttatják az aranyat az antik civilizáció napperzselté városaiiba. Afrika legsötétebb zugaiba és a régi Athén hányatott sorsu városába. Még az éjjeli nap országába is eljut az amerikai arany. El akar menni mindenhová, Gazdáját vagy a vér elhallgathatatlan szava vonzza vissza szülőföldjére, hogy egy leünt, de kevésbé jövedelmező kor eseményeinek színhelyét lássa viszont; hol a történelmi kor vagy egy építési stílus maradványait keresi; vagy más és szabadabb életviszonyok után kutat, új divatokat, élvezeteket keres. Sok közöttük folytonosan más anyanyelvű nép beszédének idegen hangzásában talál szóalkotást.

Az amerikaiak vándorok eredetű. Hiszen a May-flower utasai beleszórtak egy irtatlan földterületbe, mely nyugatról keletre 3000 mérföldre, és a világ legváltozatosabb földdarabja. A modern korban világvárosok, városok, síkságok, prerik, hegységek, pusztaságok, völgyek, folyók, erdők és tavak válto-

koznak rajta. S ezen a területen történelme őskorától fogva az amerikai vad vágycsozással igyekszik minden elrejtett darabkát fölkuatni. Eleinte a bátor uttorok törték csak át a rengetegeket s a kalandos hajlamokat csak fokozta az 1860-as Homestead Act. Aztán jött a csatorna és vasut építésének korszaka. És lassanként minden völgyet megműveltek, minden hegyet megmászta. És ekkor az amerikaiak vándorok, amely az egyéni szabadság felhasználni kívánásából, a szépségutáni szomorúságból, a tudásvágyból, a csillogó városok vonzásából, az idegen fajok megismerésének kíváncsiságából tevődik össze, Európa felé ömlik ki. S ekkor már Amerika a világ leggazdagabb országa.

Közben fordult a kocka. A világ leggazdagabb országában az általános jólét helyét, a gond foglalta el. A négy vezető ipar helyzete egyre rosszabb és rosszabb lett. Kiderült, hogy a nagy gazdagság nem nyugszik szilárd alapokon. S ekkor már számottevő összeg lett az a pénz is, amelyet a turisták Európában költöttek el. Már meg is van az új jelszó: „See America First” (Nézd először Amerikát.) Azaz költsd el otthon a pénzedet s csak, ha igazán mindent láttál odahaza, akkor költsd el a pénzedet „haszontalanul” Európában. A „See America First”-propaganda hihetetlen erővel indult meg Amerikában. Röpiratok, propaganda füzetek, újságok kimutatásai állandóan közlik, mennyire tehető az az összeg, amelyet amerikaiak Európában költenek el, mekkora veszteséget jelent ez Amerikának. És egyúttal propagandát csinálnak Amerika természeti szépségeinek.

„See America First”. Egy ilyen amerikai utazás előkészületei sokkal kevesebbe kerülnek, mint egy afrikai, ázsiai vagy európai kirándulásé. A vasuti hálózat páratlan Amerikában s sehol a világon nem találni oly csodás

vonalakat, mint épen az amerikai kontinensen. Ha Amerikába utazunk, nem zaklatnak utlevelekért. A szokások és társasági érintkezési kontrasztjai, amelyet Európában találunk, az öltözeti különbségek, a különböző szertartások teljesen ismeretlenek Amerikában. S ezen az óriási területen mégis találunk lényeges és figyelemreméltó különbségeket. A gondolkodásmódban, politikai és gazdasági világnézetben és szociális gondolkodásban. Az európai soknyelvűséget itt különböző nyelvjárások helyettesítik s melyek pótolják a soknyelvűséget és végeredményben minden amerikai megérti őket. A vadnyugatot ma már a vasuti sínek összekapcsolják a exkluzív kelettel. Közös érzés a patriotizmus. Amerika olyan, mint maga Newyork. Newyorkról mondják, hogy hat hónapig lehet utazni benne s még mindig nem látott semmit az ember. Mit tudja az az amerikai, aki sohase volt délen, hogy Louisiana-ban van egy hely, ahol kizárólag franciául beszélnek. Floridát és Kaliforniát minden gazdag amerikai meglátogatja, de ki látta Utah hihetetlen gazdagságu földjeit, ki ismeri a Missouri vidékének „Rough Countryját”, ahol tényleg a régi vad világ maradványa van még meg. Kevesen ismerik még a Colorado csodás hegyeit és a kentucky-i kék füvet. Mindez Amerikában látható és 500.000.000 dollár marad Amerikában, ha a drága európai kényeztetések elmaradnának.

Igy hirdetik az amerikaiak Amerikát és így csinálnak propagandát a saját országuknak. És a propagandájuk nem tuloz, mert ha egy amerikai bejárja Amerikát, olyan, mintha a félvilágot látta volna. Ez a propaganda azonban veszélyes Európára, veszélyes a pénzpiacra is, mert megállíthatja a rendszer évi dollárözönt, amelyet az amerikai turisták indítanak el s amelyre az európaiak annyit és annyiféle építenek.

Szovjettiltakozás Bécsben

Erős támadások hangzottak el az osztrák főváros polgármestere ellen.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) A község tanács tegnapi ülésén Seitz polgármester védelembe vette a forradalom után szervezett községi védőrséget. Elismerte, hogy az őrség tagjai között vannak ugyan büntetett előéletűek, de ezeket elbocsátják. Beszédét, különösen akkor, amikor a rendőrséget támadta, őrlási viharral fogadták a keresztényszociálisták, akik a padokat verték, fütyültek, úgy, hogy a polgármester nem tudta beszédét folytatni. Seitz hamar befejezte beszédét, amely után az ülés csendesen folyt tovább. A szociálisták elhatározták, hogy nem reagálnak a keresztényszociálisták támadásaira és nem válaszolnak azokra. Az ülés, amelyen a szociálisták javaslatait fogadták el, későn fejeződött be és a keresztényszociálisták tiltakozó kiáltások hangoztatása közben hagyták el a termet.

Seipei kancellár szabadságát a bécsi eseményekre való tekintettel nem Karlsbadban tölti, mint ahogyan eredetileg tervezte, hanem Bécs közelében marad. A tegnapi nap folyamán különben a szovjetkövetség jegyzékét nyújtott át a kancellárnak, amelyben tiltakozott a kancellár beszéde ellen, amelyet a nemzetgyűlésen mondott és amelyben a szovjetkövetség két magasrangú tisztviselőjét, Lengyelt és Rappaportot vádolta meg azzal, hogy előkészítették Bécsben a bolsevista agitációt.

Perköltséget fizet Arad.

Popa tanácsos költség számlája. — Egy Arad város elleni per érdekes epilógusa.

(Arad, július 30.) Aradváros permanens bizottsága mai ülésén igen érdekes ügyet tárgyalt le. Mint ismeretes, Popa Constantin városi kultúratanácsos, akit 1926. január elsejével ferdőfőnökké degradáltak le, megtámadta a miniszterium eme intézkedését a táblánál, majd a Curtea de Casationél és mindkét fórum helytadva beadványának, elrendelte, hogy régi állásába, vagy ennek megfelelő állásba helyezték vissza. Az ítélet azonban a perköltségekről nem rendelkezett. Most azután Popa Constantin kérvényt nyújtott be a városhoz, amelyben arra hivatkozott, hogy miután a város volt a per vesztés fél, a városnak kell a költségeket is megfizetnie. Költség számlát is nyújtott be, amelyben összesen 50.000 lejt követelt utazási, ügyvédi és más költségek címén. A permanens bizottság a városi tiszt főügyész véleményezésére kimondta, hogy Popa Constantinnak joga van követelni az effektív költségeket, azonban kimondta azt is, hogy ügyvédi költségeket a város nem fizet, miután a tanácsosnak módja lett volna a saját személyében megvédeni az érdekeit és így privát passzióknak tekinthető, ha ügyvédet is vett. A költségek átrevidálásával 10.800 lejt állapítottak meg Popa tanácsos részére a várossal szembeni peres ügyéből kifolyólag.

— Nagy tűz Turnu-Severinben. Turnu-Severinből jelentik: Az elmúlt éjjel nagyarányú tüzeset történt Turnu-Severinben. A kiadott hivatalos jelentés szerint, eddig ismeretlen okból kigyulladt és teljesen porrá égett a román tengerhajózási társaságnak a kikötő közelében levő hatalmas raktárépülete. A tüzet a hatalmas erőfeszítés dacára, csak 12 óra múltán sikerült lokalizálni. A révkapitányság egy későbbi jelentésben azonban megcáfolja a tüzesetről kiadott előző jelentést és megállapítja, hogy mindössze egy ügynökségi révház égett le, amely közvetlenül a raktárépület közelében állott.

"DERBY"

cipőgyár R.-T. fiókja Arad.

Szezonvégi leszállított árai:

Carmen, Bally	vászon cipők minden színben	320 Lej
Carmen	fehér nubuc szandál fonott és pántos cipők	665 Lej
Carmen	lakk divat női cipők	820 lejtől
Carmen	színes női divat cipők	580 lejtől

Csak rövid ideig tart!

Igazolta a kamara Arad mandátumát.

(Az Aradi Közlöny, bucuresti tudósítójának távirata.) Duca belügyminiszter válaszol a Kräuter által felhozott panaszokra. Hangsúlyozza, hogy ha tudomására hoztak visszaéléseket ő sohasem késett a szankciókkal. Így felmentette állásától a kis-küküllőmegyei prefektust is, mert megakadályozta a megye tíz kisebbség lakta községben a szavazást. Biztosítja Kräutert, hogy a kormány jó érzelmekkel van áthatva a kisebbségek iránt és azokkal ellentétes aktust hozzanak a tudomására, hogy megbüntesse azokat, akik visszaéléseket elkövetnek.

Vaitoianu tábornok is válaszol az aradi választás elleni panaszokra és kijelenti, hogy az ellenzék propagandáját senki sem akadályozta sem Aradon, sem Aradmegyében. Arról nem tehet, hogy a lakosság a liberálisok oldalára állt azért a sok jóért, amit velük ez a párt elkövetett. Ezután felhívja Pop C. István vezérének az esetét, akit egy erdélyi asszony megpofozott. Vaitoianu erre a kijelentésére nagy zaj tört ki és heves összeszólközés támad

Mihaiache, Manoilescu, Strunga és Aurel Dobrescu között.

A kamara ezután igazolta az aradi választást, mire az elnök az ülést felfüggeszti, a képviselők ezután átvonulnak a patriarchátusra, ahol gyászmise kezdődött Ferdinand király lelkiüdvéért. A rekviem után folytatták az ülést.

Balti megye választása következett ezután. Betianu ellenzéki képviselő a katonaság és csendőrség alkalmazása ellen panaszokodik, Duca belügyminiszter kijelenti, hogy az egyesülés első éveiben valóban szükség volt a katonaságra Bessarabiában. A csendőrséget azonban fokozatosan átszervezték, úgy, hogy ez ma a besszarábiai közigazgatás egy kitünő szerve.

A kamara ma délutáni ülésén befejezték a mandátumok igazolását, sőt nagy meglepetésre véget ért a felirati vita és most a felszólalók sorát nagyon megszorították. Ennek következtében politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy a parlament a jövő hét első napjaiban, talán már hétfőn megkezdje nyári szünetét.

Titokzatos merénylet történt Aradon.

Szemtanuk állítása szerint egy embert a Marosba dobtak.

(Arad, július 30.) Rejtélyes gyilkosság vagy merénylet történt tegnapi mára virradó éjszaka az aradi Marosparton. A rendkívül különös esetről a hatóságok csak néhány tanu vallomásából értesültek és ezek a vallomások is egyelőre annyira homályosak, hogy semmi alapot nem nyújtanak a nyomozás folytatására. Az eset kora hajnalban fél három óra tájban történt. A marosparti vendéglőben még voltak néhányan, azok is épen készlődtek a helyiség bezárására. Egyszerre kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak közvetlenül a folyó partja felől.

— Segítség! Segítség!... sikoltott egy rémült hang az éjszakában.

'Akik a vendéglőben tartózkodtak, egy pillanatra szinte megdermedtek a közlő hal-

latszó segélykiáltásoktól, azután a hangok irányába rohantak. Vallomásaik szerint még egyszer hallották felsikoltani a segítségkérő hangot, amelyet közvetlenül a víz csobbanása követett, mintha egy emberi testet dobtak volna a folyóba. Még látták, hogy néhány sötét alak rohan végig a parton, de csakhamar beborította a menekülőket az éjszaka fekete takarója. A rejtélyes eset szem- és fültanulni a Maros partjához siettek oda, ahol a merénylet történt, de ekkor már nem láttak semmit, csupán a Maros fekete vize csillant meg a csillagos égbolt alatt, de nincsen kizárva, hogy a sima vize alatt egy titokzatos bűntény szerencsétlen áldozata fekszik holtan, elkéült arccal.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belsőben képződő rothadásos anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felrísáti a vérkeringést, megelőzi az érelmeszesedés és az öregeségi elváltozások kifejlődését. Kapható kis és nagy üvegben. Székiüldési hely: Igmándi keserűvíz forrásállalat Komárom. Arjegyzék ismételté óknak kívánatra bérmentve.

Védekeznek Arad pénzügyigazgatója.

Miért és hogyan történt incidens az aradi adófelelbebesési tárgyalásokon? — Nicolescu pénzügyigazgató írásos nyilatkozata.

(Arad, július 30.) Az Aradi Közlöny elmúlt számaiban foglalkoztunk az aradi adófelelbebesési tárgyalások során történt, nagy feltűnést keltő incidenssel, ezzel kapcsolatban közöltük dr. Barbura Severnek, az aradi törvényszék főelnökének nyilatkozatát is. A megtörtént, szokatlan incidenssel, valamint a nyilatkozatok során közölt megállapításokkal szemben most A. G. Nicolescu pénzügyi adminisztrátor, az aradi pénzügyigazgatóság vezetője küldött be hozzánk egy nyilatkozatot, amelyet az alábbiakban közlünk a maga teljes egészében:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! A köztem és a törvényszék főelnök ur közötti incidensre vonatkozólag b. lapjában megjelent első cikkre szándékom volt egy rövid rektifikáló nyilatkozatot tenni, amennyiben a cikk helytelen, több vonatkozásban téves állításokat is tartalmazott. Miután azonban hallottam, hogy dr. Barbura Sever törvényszék főelnök ur is fog küldeni egy nyilatkozatot, előbb vártam, hogy azt megismerjem, mert reméltem, hogy a főelnök ur, szintén abban a hitben van, hogy csupán egy elvi kérdés magyarázásából származott a sajnálatos incidens s azáltal véget fog vetni a közvélemény előtt szenzációt keltő verzióknak.

Legnagyobb meglepetésemre azonban ez a nyilatkozat — amennyiben helyesen közölték — súlyosítja az esetet ama tendencia által, hogy az adózó közönség előtt kedvezőtlen színben igyekszik engem feltüntetni, kénytelen vagyok az igazság érdekében részletes információkat adni. Kérem, hogy nyilatkozatomat b. lapjában közölni sziveskedjék. Megjegyzem, hogy azok szigorú igazságát igazolhatják az esetről jelen volt báró Popp, bizottsági tag, Caba Gyula és Hanciu Sándor pénzügyi tisztviselő urak.

A tényállás leszögezése előtt a következő magyarázatok szükségesek:

1. A felelbebesési bizottság áll egy elnökből, aki a törvényszék főelnöke, esetleg egy kiküldött bíró és két tagból, akik közül az egyik a kincstári kiküldött — rendszerint a pénzügyi adminisztrátor — a másik pedig sorshuzás útján kijelölt tag, aki az adózók érdekeit képviseli. A bizottság szavazattöbbséggel hoz érvényes határozatot. Mindkét tag szavazó bíró, anélkül, hogy bármelyik is közülük elvesztené kiküldetésének speciális jellegét, ha mindjárt ellentétes érdekeket is hivatottak képviselni, amelyeket a bizottság kebelében kötelesek megvédeni és a törvény szem előtt tartása mellett minden egyes esetben igazságos határozatot hozni.

2. Az adótörvény 15. szakasza értelmében az ingatlanok bérértéke, a lakbérleti szerződések alapján állapítatik meg, ezeknek hiányában a megállapítás becslés és más hasonló ingatlanokkal való összehasonlítás útján történik. Ennél fogva a háztulajdonosok egyszerű állításai, vagy a lakóknak nyilatkozatai, ha mindjárt két tanu által vannak is láttamozva, sőt még ha közjegyző által vannak is hitelesítve, a bizottságra nézve nem képeznek kötelező bizonyítékokat.

Most áttérek a július hó 25-én történt esetekre, amelyekből a szóbanforgó nézeteltérés keletkezett, dr. Demian ur esetét kivéve, amely ügy nem is volt arra a napra kitűzve s amely nem is úgy történt, ahogy közölve volt.

a) Tedeschi Viktor, házadójának tárgyalása során a fizetett házbérekre vonatkozólag bizonyítékképpen a lakók nyilatkozatait mutatta be, amelyek két tanu által voltak láttamozva s nem közjegyző által hitelesítve, mint a lapban közölve lett.

Ama megjegyzésemre, hogy a bemutatott nyilatkozatok közül némelyek nem a bérlők sajátkezű aláírásával vannak ellátva, hanem az aláírások is a nyilatkozatot kiállító sze-

mélytől erednek, ami nyilvánvalóan megállapítható az írásból, a főelnök ur idegesen megjegyezte, hogy ő nem írásszakértő és hogy azokat jóknak és kötelezőknek találja. Részemről megmondtam, hogy a másik taggal szavazattöbbséget képezhet és dönthet, én pedig különvéleményt és felfolyamodást jelentek be. Ezáltal a bizottság bármely tagját megillető joggal élvén, a főelnök urnak eszerint nem lett volna semmi oka megharagudni. Hozzáfüzöm még, hogy az 1914. évi házadó-vallomás kötelező bizonyítékot nem képez, miután már több esetben megállapítottam, hogy a házbér nem lett pontosan bevallva, másrészt pedig azóta egyes lakók megváltoztak, természetesen más házbérek mellett, mint ahogy azt a kivételes házbértörvények megengednék.

b) Ezután tárgyalásra került Pick Ernő házadó ügye, aki szintén bemutatta két lakójának — és pedig egy tanár és egy orvos — nyilatkozatát, ez esetben azonban a nyilatkozatok nem voltak két tanu által aláírva. Ekkor jóhiszeműleg megkérdeztem a főelnök urat — aki a kezében tartotta a nyilatkozatokat — hogy ismeri-e az aláírásokat, természetesen távol állott tőlem az a gondolat, hogy ezáltal őt megsértsem, hiszen nem volt semmi okom rá s vártam, hogy igenlő esetben, szó nélkül részemről is elfogadjam. Erre a főelnök ur idegesen azt válaszolta, hogy nem köteles ismerni minden egyes személy aláírását, amit részemről el is ismertem, fentartva azonban, hogy ilyen esetben a bizottság nem köteles ilyen nyilatkozatot elegendő bizonyítéknak elfogadni.

A főelnök ur erre sértő hangon kijelentette: „legyünk komolyak, amit én mondom az igaz és szent, ne csináljunk itt cirkuszt”. aztán felkelt és elhagyta a bizottságot. Valamivel később kiküldte Orezeanu bíró urat, kivel normális mederben folytattuk a bizottsági tárgyalást. Felesleges hozzáfüznöm, hogy mennyire helytelen az az állítás, hogy a további munkálatok nem voltak befejezhetőek, még Ficker és Orezeanu bíró urakkal sem.

Nyilatkozatomat nem tudom befejezni anélkül, hogy dr. Barbura főelnök ur egyes állításaira ne reflektáljak:

I. Hogy tudta a főelnök ur közel négy hónapon keresztül eltérni magatartását, amelylyel súlyos kritikát gyakoroltam a felek által igazságuk bebizonyítására bemutatott, köz- és magánokiratok felett és nem tudta kitartani még azt a pár napot, ami hátra van a munkálatok teljes befejezéséig?

II. Hogy tudta a főelnök ur három héttel ezelőtt velem közölni egy másik személy előtt tett kijelentését, — aki állítólag az én áthelyezésemről beszélt, — hogy egyik adminisztrátorral sem tudott oly megértéssel dolgozni, mint én velem és hogy védem a kincstár érdekeit, azonban az adózók sérelme nélkül.

III. Gondolja a főelnök ur, hogy jó szolgálatot tesz akkor, amikor egy bizottsági tag ellen, akivel együtt működött, olyan vádakhoz nyilvánosságra, amelyek alkalmasak arra, hogy az illetőt diszkreditálják az adózó polgárok előtt és hogy azok mind olyan naivak lesznek, hogy elfigyjék azt, miszerint az igazságot csak a főelnök ur intervenciójára nyerik el.

Soraim közléséért köszönetet mondva, vagyok kiváló tisztelettel:

A. G. Nicolescu,
pénzügyi adminisztrátor.

E nyilatkozathoz mi a magunk részéről csupán azt fűzzük hozzá, hogy az adminisztrátor ur cikkeink egyes kitételeit bizonyára tévesen értelmezte, mert olyan részleteket igyekszik cáfolni, amelyekről a cikkeinkben egyáltalán szó sem volt. Mindössze ennyit jegyzünk

meg, a részletes és érdemleges választ bizonyára Barbura Sever dr. törvényszéki főelnök ur adja majd meg Nicolescu pénzügyi adminisztrátor ur fenti nyilatkozatára.

Rend az aradi strandon.

Angel dr. polgármester szigorú intézkedéseket tett, hogy a tehenek eltűnjenek a strandról. — Nagyobb tisztaságra intik a fürdőző közönséget.

(Arad, július 30.) Az Aradi Közlöny hasábjain több ízben foglalkoztunk azokkal a lehetetlen állapotokkal, amelyek a Neptun-fürdőben uralkodnak, ahol tehenek legelésznek a strandon, étekmaradékok, papirok és más szemetek dísztelenkednek úgy a fürdőben, mint a strandon is. A város vezetősége ma végre megtette a szükséges intézkedéseket arravatkozólag, hogy a Neptun strandon és fürdőben végre rend és tisztaság legyen. Angel István dr. polgármester tegnap helyszíni szemlét tartott a Neptunban és konstataulta, hogy a strandon tehenek, juhok, lovak és kecskék járkálnak, ami nemcsak kellemetlen látványt szolgáltat és lesüllyeszti Aradváros színvonalát, hanem egyenesen egészségellenes. Megállapította a polgármester azt is, hogy ételmaradékok és egyéb szemetek vannak elszórva úgy a fürdő, mint a strand területén. Ma délelőtt azután végre megtette az erélyes intézkedéseket, hogy ez a jövőben ne történhessen meg. A polgármester kijelentette, hogy ezekről az állapotokról eddig nem tudott és csupán a Neptun felügyeletével megbízott mérnöki hivatal hanyagsága az, hogy eddig nem is jelentették neki. Ma délelőtt a város vezetősége ezt a körülményt az aradi téparancsnokság tudomására is hozta egy átiratban, amelyben arra kérte a téparancsnokságot, hogy adjon ki rendeletet, amelyben megtiltja, hogy a teheneket a várí legelőről a strandra engedjék. A polgármester értesítette a téparancsnokságot arról, hogy a tehenek magánemberek tulajdonai és ezért intézkedést kért a lehetetlen állapotok megszüntetésére, amelyekről maga a téparancsnokság sem tudott. Intézkedés történt arra vonatkozólag, hogy a szemét eltűnjön a Neptunból. Elsősorban rendeletet adott ki a polgármester a gazdasági hivatalnak, hogy helyezzen el a fürdőben és a strandon több személtálat és kosarat, látható felirásokkal, amelyek arra szólítják fel a közönséget, ne dobálja széjjel az ételhulladékokat és papirokat, hanem tegye azokat a ládába. Egyszersmind a város vezetősége ezután is felhívja a fürdőző közönséget, hogy respektálja ezeket a felirásokat és nyújtson segédkezet a város vezetőségének ahhoz, hogy a tisztaság helyreálljon a Neptunban. A szolgaszemélyzetnek egyben szigorú rendeletet adtak ki, hogy a tisztaságra is vigyázzon.

A permanens-bizottság azonkívül ma délelőtt Muresán János főmérnök javaslatára elhatározta, hogy augusztus elsejétől a bérletjegyeket 50 százalékkal redukált áron bocsátja a közönség rendelkezésére. A fürdőzés és strandolás zavartalanúsága érdekében tett intézkedések remélhetőleg meghozzák eredményüket és a közönség most már nyugodtan élvezheti a Neptunt, anélkül, hogy állandóan panaszkodnia kellene az ott uralkodó lehetetlen állapotok miatt.

Mozi.

xx Megérkezett és a Marosparti mozgószínházban látható Őfelsége I. Ferdinand, Románia elhunyt uralkodójának felravatározása és gyászszertartásainak impozáns, eredeti filmfelvételei.

xx Könnyekig megható alakítást nyújt Henny Porten az „Ártatlan vagyok” című filmben, amely a Marosparti mozgószínház mai attrakciója.

Megérkezett!

Ma és a következő napokon:

ŐFELSÉGE I. FERDINAND

Románia elhunyt királyának temetéséről készült eredeti filmfelvétel

a Marosparti mozgószínházban

Megérkezett!

Egy lejes fizetésemelés Aradon.

Nagy csalódást hozott az aradi üzletvezetőség tisztviselőinek az új fizetésrendezés. — Csak mérnöki képesítéssel bírók kaptak emelést.

(Arad, július 30.) Feszült érdeklődéssel és felfokozott reményekkel várta Románia köztisztviselő kara a fizetésrendezést, amelyet az Averescu-kormány utolsó napjaiban megszüveztetett a parlamenttel. A törvény életbeléptetését azonban ideiglenesen elhalasztották és csak drágasági pótlékokat utaltak ki a különböző tisztviselő kategóriák részére. Az ehhez fűzött vérmes remények azonban csakhamar szertefoszlottak, amikor nyilvánosságra kerültek a drágasági pótlékok beosztása, miután kiderült, hogy csak a magasabbrangu tisztviselők részesültek pótlékokban, a kiszívesítéses hivatalnokok az új inkuadrálás folytán ugyszólván semmit sem kapnak, sőt olyanok is vannak, akiknek még vissza kell fizetni az eddigi fizetéseikből.

Különösen kirívó visszasságokat tüntet fel az államvasuti tisztviselők fizetésrendezése, amely a CFR. hivatalos lapjának legutóbbi számában jelent meg. Az áttanulmányozás alkalmával kiderül, hogy az államvasutak vezérigazgatója 14.000 lejjel többet kap havonta mostantól kezdve, míg a hivatalnoki kar pedig aránylag semmit. Az állomásfőnökök, forgalmi tisztviselők, mozdonyvezetők, pályafelügyelők és külső tisztviselők 90 százaléka semmi javítást nem kapott. A vasuti távirások és telefonisták fejéknél egy lej fizetéstöbbletet

részesültek. A vezetőtisztviselők ezzel szemben több ezer lejes havi javítást kaptak. A kis 2000—3000 lej havi fizetésű alkalmazottak nem kaptak javítást. Az aradi pályamérnökségnél a diplomás mérnökök 4000—6000 lejjel többet kapnak, egyes tisztviselők egy lejjel többet, míg többen vannak, akiknek 200—300 lejt kell havonta visszafizetniük.

A felsorolt adatok a vasuti tisztviselőkre vonatkoznak, de a többi állami tisztviselő sem járt jobban. Az új inkuadrálás szerint ezek között is számosan vannak, akiknek elsejéttől kevesebb fizetésük van, mint eddig volt. Ezeknek a keserűségét csak az enyhítette, hogy ha egyelőre fizetési pótlékot nem is kaptak, de a kormány új intézkedése folytán egyelőre a régi fizetésüket vehetik fel. A köztisztviselők mindenestre reménykedve várják, hogy az inkuadrálást igazságosabb módon fogja megjelenteni a kormány, úgy, hogy a fizetésrendezés a valóságban is segít a köztisztviselők nehéz helyzetén, nemcsak elvben és papíron.

Pótlólag írjuk azt a bucuresti-i jelentést, hogy a pénzügyminiszter által kinevezett bizottság végleg megállapította a tisztviselők fizetési pótlékát. A tiszték és a bírók az Averescu-féle törvényben megállapított pótlékot kapják, a többi kategóriák az e törvényben foglalt kvótának 80 százalékat kapják meg.

Bucuresii csudája: bélyegekből készült festmények

A Nemzeti Bank évjárdékot ad Magnificentus mesternek, hogy ne hamisítson többet bankjegyet. — Lángész vagy örült? — Látogatás a „Művészetek Császára” műtermében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i szerkesztőségétől.) Már szó volt egy ízben Magnificentus mesterről az Aradi Közlöny hasábjain. Annak idején megirtuk, hogy a Nemzeti Bank vicekormányzójának szobájában néhány pompásan sikerült hamis ötszáz lejes lóg bekereztetve a falon, melyeket Magnificentus mester rajzolt. Ez még a háboru előtt történt. Magnificentus bevitt egy ötszáz lejes t Nemzeti Bank pénztárába és ártatlan arccal megkérdezte, hogy nem hamis-e a bankjegy. A pénztáros miután alaposan megvizsgálta a felmutatott bankjegyet, kijelentette, hogy a pénz — valódi.

— Akkor rendben van, mert ezt a pénzt én rajzoltam, mondta Magnificentus és e pillanatban kezdődött e furcsa ember karriéréje.

A Nemzeti Bank akkori kormányzója, miután meggyőződött arról, hogy Magnificentus mester tényleg igazat mondott, életjárdékot biztosított a számára, azzal a feltétellel, ha soha többet nem próbál bankjegyet rajzolni.

Annyi sok furcsa ember járkal ebben a városban, hogy egészen elfelejtkeztem erről a különös emberről, aki már azért is különbözik mindnyájunktól, mert azért kap fizetést, hogy — ne dolgozzon. Azonban épen a tegnapi napon a Marmorosch Bank kapujában újra össetalálkoztam vele. Télen, nyáron hosszú szürke ferencjózsef kabát van rajta, a mindig ragyogó ingmell felett hatalmas szürke selyem nyakkendő és egy széles karimájú szürké kalap egészíti ki ruházatát. Magnificentus mester még aránylag fiatal ember, kackiásan kipödrí bajuszát — és alig van nő, aki alaposan meg ne nézze, ha végig sétál a Calea Victorián. A hóna alatt hatalmas rajztömeg volt, amikor találkoztam vele. A Marmorosch Bankból jött le, Aristid Blanknak mutatta be a legújabb művét, de a bankkirály nem volt hajlandó megvenni a legújabb alkotását. Pedig...

És Magnificentus mester, ott a bank előcsarnokában kicsomagolta a rajzot. Látható volt a bank palotája és két oválishan beillesztett arckép: Blank Moritz és Blank Aristid. Amikor jobban szemügyre vettük a rajzot, akkor láttuk, hogy a kép tulajdonképpen csupa egy lejes felragasztott bélyegből van készítve. Ott álltunk a hatalmas előcsarnokban, hamarosan már egy kis tömeg bámulta a képet.

— Szép, szép, mondta valaki, óriási türelem kell ahhoz, hogy ezt a pár ezer darab bélyeget ilyen ügyesen felragassza valaki... hány

egy lejes bélyeget használt el, míg elkészült ezzel a képpel?

— Egyet sem, szólt Magnificentus mester mosolyogva, a bélyegek nem valódiak... én festetem őket.

Magnificentus mesternek volt igaza, hiába akartuk lekaparni a bélyegeket, nem voltak valódiak, csak ügyes utánzatok. A mester a nagy művészek szerénységével mosolygott, összecsavarta a rajzot és otthagyt bennünket. Bizonyos, hogy hónapokig dolgozott ezen a rajzon, a több ezer bélyeget a legaprólékosabban lerajzolta, kifestette és ugvanazt a munkát többezerszer egymásután ismételni — emberfeletti türelemre van szükség.

Ma aztán alkalmam volt saját műtermében felkeresni e furcsa művészt. A pálvávaron túl lakik, egy földszintes házban. Az ajtajára a következő táblácska van kissegezve:

GH. MAGNIFICENTUS
IMPERATOR ARTELOR

Tehát Magnificentus, a „művészetek császára”. Néhány évvel ezelőtt a mester még szigorúan ragaszkodott ahhoz, hogy „imperator artelor”-nak szólítsák, de ma már elnézőbb a látogatóival szemben és nem haragszik meg akkor sem, ha egyszerűen „mesternek” szólítják. Az uccai szobáját rendezte be műtermének. Az egyik falat teljesen beborítja egy hatalmas festmény, az albaiuliai koronázás. Mozgalmas, színes kép, látszik a koronázás és az ország összegyűlt előkelősége. Fehér köpenyben állt előttem a mester, paletta volt a kezében és finom mosollyal az ajkán várta a véleményemet e művéről. De nekem már volt némi tapasztalatom, egész közel mentem a képhez és megállapítottam, hogy a mester ezt a képet is „bélyeg-metódussal” festette. Azaz néhány ezer darab koronázási bélyegből állította össze ezt a képet, a bélyegeket természetesen szintén saját maga rajzolta. Láttam még egy képet a művészetek császáráról. A kép címe: Bucuresti. Ez a kép is néhány négyzetméternyi nagyságu, a mester szereti a nagy arányokat, Bucuresti centruma látható ezen a képen, madártávlat szerűen van belerajzolva minden ucca és az uccákban a házak. Pontosan felis-

MAKKAI SANDOR, ADY KÖNYVE
Sándor Ferenc könyvtárában, Arad.

merhető, hogy hány ablak, hány üzlethelyiség van a házban. És ha valakinek jó szeme van, akkor még az üzlethelyiségek cégtábláit is el tudja olvasni.

— Mennyi ideig dolgozott ezen kedves mester? — kérdeztem.

Magnificentus mester ajkát egy pillanatra sem hagyja el az a fölüyes mosoly.

— Néhány hónapig dolgoztam rajta csupán, de várjon, mutatok én magának egyebet, mit szól ehhez a képhez, a címe: Világtörténelem.

Egy asztal nagyságu kartonlapra van rajzolva a „Világtörténelem”. Adám apánktól kezdve egészen a mai napig mindenki szerepel ezen a képen, akiről csak megemlékezett valaha a világtörténelem, legalább tizezer alak van arra a kartonlapra felrajzolva és minden történelmi alak a jobbkezeben egy kis cédulát tart, melyre fel van írva egy szám. Vaskos füzet tartozik e képhez, a névmutató, hol a szám után ki lehet keresni a történelmi hős nevét. Láttam egy önarcképet is a mestertől, több ezer M. G. betűkből, a művész nevének kezdőbetűiből van összeállítva ez az önarckép. Egy másik kép a Sajtó címet viseli. Az összes román újságok feltalálhatók ezen a képen. Az egyik újság csak félig látható, a másiknak csak egy csücske kandikál ki az újsághalmazból. Az ember azt hinné, hogy a mester egy papírlapra nagy összevisszaságban felragasztotta az összes megjelent újságokat. Azonban Magnificentus mester, nem csal, ő mindent sajátkezűleg dolgoz ki, azt az ezernyi-ezer apró betűt, amivel a román újságok nyomva vannak, mind egyenként, angyal türelemmel rajzolta meg. Még egy hatalmas művét csodálhattam meg a mesternek, a Kártya című képet. Tessék elképzelni, hogy egy asztalra néhány száz pakli kártyát kiszórnak, a kártyák fantasztikus összevisszaságban fekszenek az asztalon. Ezt ábrázolja a mester műve. Legalább ezer kártyát rajzolt le ez a furcsa művész.

— Mindenki más, szólt a mester, igyekezett volna, hogy mennél kevesebb kártya kerüljön hátlapjával felfelé, mert hisz a kártya fedőlapiját sokkal nehezebb lefesteni. Én azonban pontosan a kártyák felét a fedőlapijával rajzoltam le.

Elbucsuztam ettől a furcsa művésztől. Lombroso jutott eszembe s a lángész és örült-ségről szóló elmélete. Hallatlan művészi energiákat pazarol ez a különös ember arra, hogy ezer és ezer bélyeget, újságot, kártyát rajzol le, hónapokig dolgozik egy-egy képen és amikor kész a „mestermű” — nincs semmi értéke. Farkas Aladár.

Sámszon

uriszabónál új Neuman-ház.

Készült férfiruhák
a legegészségesebbek.

Szövetnagyraktár. 1027

Betörőbandát fogtak Aradon

Az aradi rendőrség felhívása a megkárosított közönséghez.

(Arad, július 30.) Jó fogást csinált tegnap Aradon Mona és Zevelucea, az aradi államrendőrség két detektívje. Hetekkel ezelőtt a ghioroci csendőrség ártirt az aradi rendőrséghez, hogy ott több betörést követtek el és a nyomozás valószínűnek tartja, hogy a tettesek Aradon tartózkodnak. A nyomozással megbízott két detektív kiutazott a helyszínre és az ott talált bűnjel alapján Aradon folytatta a nyomozást. A nyomozás során letartóztatták Kovács Máriát, Bócz Máriát és egy Kis János nevű embert, akikről kiderült, hogy a betöréseket ők követték el. A ségai lakásokon tartott házkutatások alkalmával a ghioroci betörésekből származó holmikon kívül nagymennyiségű lopott dolgot: fehér- és ruhaneműt találtak. A további nyomozás megállapította, hogy a lopott holmikat Bócz Mihály és felesége árultották. A két orgazdát szintén őrizetbe vették. A rendőrség felhívja azokat, akiktől fehérneműket és ruhaneműket loptak, hogy jelentkezzenek, mert a házkutatás alkalmával lefoglalt holmik gazdáját az elfogott betörők sem tudják megnevezni.

H I R E K.

Mesél a strand.

Ellesett beszélgetések a Maros hős hullámainak ölében.

Pontosan nem is tudom megmondani, hogy jutottam ennyire. De valahogy azon vettem magam észre, hogy én bizony szintén künn vagyok. A strandon. Ami részemre azért oly szörnyű megállapítás, mert, ó uram bocsá, én kérem szépen utálom a strandot. Jól tudom, hogy veszedelmes az ilyen lesújtó kritika, mert a strand az egy olyan intézmény, amelyet ezek és ezek védelme szánconál, de a strandlinc — ahogy mondani szokás — úgy a gyomromba van, hogy kénytelen voltam kiböki: igenis, utálom a strandot. A strand bár nem egy érdekesség. A rekkenő hőség kiszívott belőle minden érdekességet. És mégis, hogy most írok róla, úgy érzem, megkönnyebbültek.

Hát szó, ami szó: itt vagyok a strandon. A gyengébbek kedvéért elmondom, hogy a strand áll: füvetből, szálamihéből, csirkecsontvázából, tehát maradványokból rengeteg strandolóból és egy marék homokból. Ezen kuncog mindenki. Tehenek és emberek. Szép testvéri egyetértésben. Szeretnék hódolni a strand szokásoknak és le akarok feküdni, fáradt vagyok, mert én az éjjel... de ez az én privátügyem. Viszont privátügy mindaz, amit ott a „homokban” (hogy ne mondjan közönségesen: szemétdombon) hallottam. Muszáj hallgatóni. Az alakok cserélődnek. Hallga, mit susog a sok privátügyes ember, direkt ordítva:

... szóval, kedves, eljön... Ne féljen, várni fogom a sarkon... csukott kocsi... csukott folyosó... senki sem látja... kis szoba... puhaság... egyedül... maga levezi a kalapját... leteszi a redőküljét... mindent... megcsókolom... és akkor...

Más.

... úgy kirugom, hogy a lába sem éri a földet. Micsoda egy aljas perszóna. Azt fogom mondani: zakarodjon innen azonnal és azután...

Előbbiek vissza.

... ölembé ültetem... átölelem... csókzuhatag... és képes leszek...

Más.

... egy ingben sétálni a korzón... Tudja milyen jó lenne az, ha...

Más.

... levágná a fejét. Lássá ez kedves cselekedet, de szebb lenne, ha szerezne nekem...

Más.

... ötméter kötelet. Talán elég három is. Tudja szeretem, ha jó feszesen függ...

Előbbiek vissza.

... a fejem. Ez az erős nap nagyon bánt. Borzasztó. Hallotta szereimem, hogy a kis Lizát elütötte...

Kötelesek vissza.

... a hajókötél. Akkor aztán élvezet vitorlázni. Mit használjak a leégés ellen?...

Más.

... szóval azt mondja, a ricinus használ. Ha hazamegyünk, menj be a patkába és...

Más.

... ethozod az édesapád cipőjét. Jól megnézed, hogy...

Más.

... leöntötték a csokoládékremmel. És nehogy lenyald róla...

Más.

... a nagyapád bajuszát, azt láttad volna csak. Nagyobb volt, mint a...

Más.

... Kleinné, bár szebb lenne, ha ondolálná. Én nem ahhoz a fodrászhoz járok, hanem...

Más.

... a Schwarzerbe. Ott jobb a bánásmód. Rettenetes. Zug a fejem. Elég volt. Khaosz. Schwarzer. Jobb bánásmód, micsoda perspektívák... Strand. Utállak. Mezekülök... (s. p.)

— Az elhunyt király fivére átutazott Aradon. Hohenzollern Vilmos főherceg tegnap este tizenegy órakor a Bucurestiből jövő vonattal keresztül utazott Aradon és Curticánál elhagyta a román határt.

Leszállítják a mezőgazdasági adókat.

Bratianu Vintila érdekes kijelentése. — A többi adók csökkentése.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirata.) A kamara tegnapi ülésén Bratianu Vintila megismételte azt az elhatározását, hogy a földművelési adókat leszállítják. Azok előtt, akik ismerik a liberálistárgazdaságpolitikai vezetőjének ellen-szenvét a földműveléssel szemben, a tegnapi kijelentés szokatlannak tetszik. A valóság mégis az, hogy a pénzügyminiszter ma már meggyőződött arról, hogy a túlzott adók kevésbé produktívek, mint a mérsékelték.

— **Rekvium I. Ferdinandért.** Bucurestiből jelentik: Curtea de Argesben ma I. Ferdinand király halálának kilencedik napján ünnepies gyászistentisztelet volt. A kegyeletes szertartásra különvonat vitte a királyi család, a régenstanács és a kormány tagjait, valamint a magas klérust. Mária királyné letérdelt királyi férje sírjára előtt, hosszasan imádkozott, közben fájdalmasan felzokogott. A rekvium féltizenkettőkor ért véget, s a királyi család Sinaiába, a többi résztvevő Bucurestibe utazott vissza. Bucurestiben a Metropolitan is nagyszabású gyászistentisztelet volt. — Ma délelőtti 11 órakor rekviumot tartottak az aradi görög keleti templomban is I. Ferdinand halálának kilencedik napja alkalmából. A rekviumot, amelyet dr. Suciú Valér archimandrita pontifikált, megjelentek az összes katonai és polgári hatóságok, Jovanovicu tábornok, Georgescu János prefektus, Barbura Sever dr. törvényszéki főelnök, Nicolescu Miklós ügyész, dr. Angel István polgármester, Filotti Zamfir rendőrprefektus és Ciurescu Tache szigurancafőnök vezetésével. A mise alatt a téren egy dicszázad állott.

— **A régenstanács udvartartása.** Bucurestiből jelentik: A miniszterelnök a régenstanács tagjaival együtt elkészítette a király és a régenstanács polgári és katonai udvartartásának statutumait. A minisztertanács jóváhagyása után a szabályzat megjelenik a hivatalos lapban.

— **Robu János dr. hétfőn jön haza.** Feszült érdeklődés várja Robu János dr. volt polgármester hazatérését, miután előreláthatólag a volt polgármester hozza magával a városi tanács feloszlásáról szóló dekrétumot. Dr. Robu János azonban ügyei elintézése végett még Bucurestiben maradt és — mint értesülünk, — csak hétfőn érkezik vissza Aradra.

— **Lord Rothermere magyar tiszteleti tag-sága.** Budapestről jelentik: A Patria hírlapíróklub tegnapi rendkívüli közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta lord Rothermeret.

— **Volt miniszterelnök a bécsi zavargók között.** Rómából jelentik: Érdekes hírt közöl a Giornale d'Italia, amely azt írja, hogy a véres bécsi zavargások alkalmával a tömegben Fan Noll volt albán miniszterelnököt is látták, aki szintén résztvett az igazságügyi palota megostromlásában és felgyújtásában.

Őn lehangolt és rosszkedvű, mert aranyere sokat kellemtlenkedik. Használjon HAEMORSANT meggyógyul és lelki egyensúlya újra helyre áll.

— **Milliók károkat okoztak Csehországnak a juniusi sztrájkok.** Prágából jelentik: A statisztikai hivatal kimutatása szerint a junius hóban előfordult huszonöt sztrájk 14 millió csehkorona kárt okozott az államnak.

— **Fogva maradnak a budapesti klinikai panamák vádlottjai.** Budapestről táviratozzák: A vádtanács a klinikai panamák ügyében Simonyi Károly, Reichelfeld-Román József, Stern Jenő és Földes Béla szabadlábrahelyezési kérelmét elutasította, miután épen ők vannak a legsúlyosabban vádolva. Ezért bármilyen nagy kaució ellenében sem nyerhetik vissza ideiglenes szabadságukat.

A bucaresti-i lapok a földművelési adók leszállításával kapcsolatban kérik a többi adók csökkentését is. A pénzügyminiszter ugyanis a választási manifesztumában ígéretet tett, hogy az összes adókat le fogja szállítani. A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy az adók csökkentése nemcsak pénzügyi, hanem erkölcsi kötelessége is a liberális kormánynak, mert a mai túlzott adók mellett lehetetlen elkerülni a bukást.

— **Elfogták a debreceni asszonygyilkost.** Bajáról táviratozzák: A bajai rendőrség egy egész éjszakai keresés után Debrőn elfogta Tóth Lenkét, akit Kiss Mártonné debreceni asszony meggyilkolásával gyanúsítanak. A leány tagadja, hogy a gyilkosságot ő követte volna el. A kihallgatások során elmondta, hogy Gold őt is akarta hipnotizálni, amit ő vallásosságából nem engedett. Tóth Lenkét egyelőre őrizetben tartják.

— **Viharos tárgyalás a Fedák—Feld-ügyben.** Budapestről jelentik: Mára tüzte ki a bíróság tárgyalásra Feld Mátyás szingizgatógnak Fedák Sári elleni perét, amelyben nagyobbösszegű kártérítést követel, mert közbenjárta és előkészítette egy külföldi fellépést. A tárgyalás alatt az ügyvédek hatalmas vitába keveredtek be, amely mindinkább elkezdte és a bíróság végül hétfőre halasztotta a tárgyalás folytatását.

— **Házasságok.** Rozgonyi Ilonka és Stiaszny Sándor, ma este 8 órakor tartják esküvőjüket a minoriták templomában.

Boitz József Cermei és Tiutin Erzsébet Talpos, folyó hó 28-án házasságot kötöttek.

— **Coty parfümgyáros fedezi Franciaország olimpiai költségeit.** Párisból táviratozzák: Ismeretes, hogy Franciaországban mozgalom indult meg, hogy az Olympiaszon résztvevő sportkiküldöttek számára nemzeti adakozásból teremtsek elő a szükséges anyagi alapot. Coty, a hírneves francia parfümgyáros most értesítette az olimpiai bizottságot, hogy egymillió frankot adományozott a francia sportkiküldöttek költségeinek fedezésére. A Le Journal című lap, amely a mozgalmat kezdeményezte, háromszázezer frankot gyűjtött össze.

— **A francia szociálisták nem fuzionálnak a kommunistákkal.** Párisból táviratozzák: A szociálisták visszautasították a kommunisták azon indítványát, hogy az általános szakszervezeti szövetség fuzionáljon a kommunistákkal.

— **Francia író elhunyt.** Párisból jelentik: Robert de Flers, a hírneves francia vigiátékiró, ma Strassburgban meghalt.

— **Elgázolt egy kistűt egy aradi autó.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap este fél tíz órakor Aradon az Oituz (Illés) utcán. Az Ar. 91. számú autóból, amelyben a soffőrön kívül Goldis László volt miniszter ült, elgázolta Lingurar Vampa 16 éves fiút, akinek jobb lábát eltörte. A sulyos sérülést a mentők a kórházba szállították. A soffőr ellen megindult az eljárás.

— **Londont nem lehet megvédeni repülőtéremmel szemben.** Londontól jelentik: Az ötnapos repülőgyakorlatok lesújtó eredménnyel végeztek. Kiderült, hogy Londont nem lehet megvédeni repülőtéremmel szemben.

GYERMEKOKSÍK LEGOLCSÓBBAN HEGEDUS-cégnél Aradon.

— **Nyolc évi fegyházra ítélték Haller gróf gyilkosát.** Az erzsébetvárosi törvényszék Petean Vasille soffőrt, aki gazdáját, Haller Jenő gróf erdélyi földbirtokost több revolverlövessel megölte, nyolc évi fegyházra ítélték.

HENNY PORTEN legújabb filmje az:

ARTATLAN VAGYOK.

Ma a Marosparti mozgósínházban.

— Gyászmise Csernoch bíborosért. Budapestről jelentik: Orsenigo pápai nuncius ma délelőtt a Mátyás-templomban gyászmisét tartott Csernoch János hercegprimás lelki üdvéért. A kormányzó képviselőjében a misén Vass miniszterelnökhelyettes, a miniszterek közül Klébelsberg Kunó, Valkó Lajos, Pesthy Pál és Csáky jelentek meg. Megjelent a diplomaták és előkelőségek hatalmas tábora is, Buttler-Wright amerikai követ vezetésével. Itt írjuk meg, hogy mint Esztergomból jelentik, a főkáptalan ma délelőtt a káptalan helynökének Walter Gyula prépostot választotta meg. A budapesti érseki helynök dr. Mészáros János prelátnak lett.

— Uj lap Budapesten. Budapestről jelentik: Augusztus elsejétől Pesti Újság címen új képes hetilap indul Budapesten. Az új lap főszerkesztője Meskó Zoltán. A lap politikai, mezőgazdasági lap és népies nemzeti agrár-iránnyal indul.

— Nagyarányu tűz Galatiban. Galatiból jelentik: Ma éjszaka hatalmas tűz pusztított Galatiban. A tűz benzinrobbanás következtében a „Britania“ cukorkagyár egyik raktárhelyiségében keletkezett, majd rövidesen a szomszédos épületekre is átterjedt s azután a Carambi-féle asztalosárugyár épületét is lángbaborította. Az aránylag kevés számú tűzoltóság minden lehetőséget kihasználva a tüzet lokalizálta, ez azonban csak a késő reggeli órákban sikerült. A „Britania“ és a Carambi-féle gyár minden felépítménye, a Zetlin és Kohn-cég épülete és az abban elhelyezett raktárak és üzlethelyiségek teljesen elhamvadtak. A kár meghaladja a 15 millió lejt. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a tüzet benzinrobbanás okozta, ami a cukorgyárral szomszédos üzlethelyiségen keletkezett. Érdekes azonban, hogy a robbanás a délután folyamán volt és egyáltalán nem érintette a szomszédos gyárépületet, viszont a tűz a késő éjszakai órákban tört ki. A rendőrség most erélyes nyomozást indított meg a rejtélyes tüzeset tulajdonképeni keletkezési okának kiderítésére.

— Letartóztatás 30.000 lejért. Rancia Marion feljelentése alapján az aradi államrendőrség ma letartóztatta Simonits Antalt, aki állítólag Rancától harmincezer lej készpénzt és ruhaneműt ellopott. A nyomozás megindult.

Tennisz ütők rendkívüli le-szállított árban HEGEDŰS-CÉGNÉL ARADON.

— Plakátok bélyegilletéke. Mint ismeretes, az új bélyeg törvény értelmében a falragaszok, réslámpacédulák, mozi-, színház- és egyéb plakátok és röpcédulák bélyeggel láthatók el. Miután a nagyközönség általában nincsen tájékozva arról, hogy a reklámanyomtatványokat milyen értékű bélyeggel kell ellátni, az aradi pénzügyigazgatóság most erre vonatkozólag tájékoztató magyarázatot adott ki, amely szerint az éves, de a hat négyzetmétert meg nem haladó nagyságú falragaszok, hirdetések után egyenként 25 lej, a hatnál nagyobb, de tíz négyzetméternél kisebb falragaszok után egyenként 100 lej, míg az éves, de husz négyzetméternél nagyobb terjedelmű falragaszok (hirdetések) után 200 lej illeték fizetendő be készpénzben. Bármikor lett kiragasztva, illetve festve a plakát, vagy hirdetés, az egy éves időtartam minden év december 31-én jár le. A nyomtatványilletéket a pénzügyigazgatóságnál kell befizetni és a deklarációhoz csatolni kell a nyomtatvány szövegét, rá kell vezetni az illető hirdető nevét, foglalkozását és állandó lakhelyét. Az éves plakátok, illetve hirdetések után járó illetéket legkésőbb augusztus 5-éig kell készpénzben befizetni, miután ezen idő lejártá után a mulasztókkal szemben szigorú megtorlást alkalmaznak. Az esetenkénti falragaszok után járó illeték bélyegben rovandó le és pedig 20 négyzetcentiméterig egyenként 10, illetve 40 bani, míg minden további 10 négyzetcentiméter után külön 5, illetve 20 bani. A legkisebb nagyság 10 négyzetcentiméternek számítandó. A bélyeg az illető hirdető, illetve nyomdával köteles felragasztani és a felülbélyegzést a hirdetés-irragasztó vállalat eszközöli.

Uj polgárháboru készül Irországban.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Dublinból jelentik: Irországban ismét egy polgárháboru előjelei mutatkoznak. A dublini grófságban tegnap összeütköztek az ir katonák és a republikánusok. Mindkét részről szá-

mos sebesülés történt. A rendőrség tegnap ürizetbe vett két köztársasági agitátort, Donnellit és Merrigant, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy résztvettek O'Higgins ir igazságügy-miniszter meggyilkolásában.

Az aradi Marion Mill-Lil Dagover utóda

A bécsi Reinhardt-színház új starja az aradi uriaszony. — M. Deutsch Mancit augusztus 5-én lép fel először a Josefstädter Theaterben és azután átveszi Lil Dagover szerepét a „Der Gefangene“-ben. — A fiatal aradi uriaszony csodálatos arriválása ma már európai szenzáció a színházi világban.

(Arad, július 30.) Marion Mill — nevezük most már mi is csak így M. Deutsch Mancit, az ismert aradi fiatal uriaszonyt — meglepő és szinte csodálatos bécsi arriválása, amelyről a napokban számoltunk be, európai szenzációvá fejlődött. A bécsi és budapesti lapok nagy cikkekben foglalkoznak ezzel a legnagyobb ritkaságszám-bemelő karrieribelandulással, a világhírű Max Reinhardt legújabb talentum-felfedezéséről, a tudósítói irodák táviratai pedig tudni adják az egész világ sajtójának azt, hogy az aradi magyar asszonyka megindult innen az álmos Marospart mellől és felszökött Bécsben, akárcsak valami különös fényű csillag, a művészet égboltjára, hogy a szürke tömegek ámulatban álljanak meg és szemüket dörzsölgetve kérdezzék:

— Hát ez is lehet? . . .

Ugyilátszik igen. Ugyilátszik, hogy ma is vannak még egészen romantikus színekben égő csodák, ha csak közelebbről nézzük a dolgot, akkor derül ki, hogy ez a „csoda“ tulajdonképen nem is csoda, hanem egy csakis magától értetődő valami. Hiszen végeredményben nem történt más, minthogy egy istenáldotta tehetség kitört és eget kért. És eget is kapott. Talán ez utóbbi az, ami ritkaságszámú meggyanapság.

Legutóbb csupán az eseményt regisztráltuk, hogy Marion Mill, Reinhardt színházának, a Josefstädter Theaternek lett tagja. Ma már megjötték az idáig való eljutás részletei is. M. Deutsch Mancit, azaz pardon: Marion Mill huszonötödik egy-másután játszotta a Kammer-spielében a „Darászfészek“ egyik női szerepét és ez a magyar asszony, aki soha életében színiiskolába nem járt, egy idegen főváros idegen nyelvű színpadán olyat produkált, hogy az felkeltette Max Reinhardtnek, a világ legnagyobb rendezőjének figyelmét és ajánlatot tett Marion Millnek, nem volna-e hálalando leszerződni a Josefstädter Theaterhez.

Minden színésznek a világon egy titkos vágya van: Reinhardt-színésznek lenni. Ez valami olyan magaslat és nivó, aminek fogalomereje van és nagy művészek évtizedekig küzdenek és verejtékeznek, hogy ezt a pontot elérhessék. És akkor feltűnik Bécsben egy aránylag kis szerepben egy színpadon egy szép aradi magyar asszony és egy hónap alatt . . . nagy csoda történik. Reinhardt tesz neki szerződési ajánlatot. Le-

— Gazdasági tiszték a hadbírótság előtt. Cernautiból jelentik: A cernauti-i hadbírótság a mai napon kezdte meg a sikkasztással vádolt Midescu gazdasági őrnagy, C. Iordachescu kapitány és Mihailuc hadnagy büntetésének főtárgyalását, akik a vádirat szerint a vezetésükre bízott hivatalokat hűtlenül kezelték és hosszabb időn keresztül állandóan sikkasztottak a hadikincstár pénzéből. Az ügyben lefolytatott vizsgálat eredménye szerint a három tiszt több mint másfélmillió lejt sikkasztott el. Visszaélésüknek csak véletlen folytán jöhettek nyomára, mert mindhármán összejátszva, hamis számlákat és ellennyugtákat könyveltek el. A mai napon csak a tanúk kihallgatására került a sor, akik egyöntetűen a tiszték bűnösségére mellett vallottak. A főtárgyalást hétfőn folytatják.

— Megbukott a tengeri leszerelés eszméje. Londonból jelentik: Tegnap megérkezett egy távlat, amelyet Coolidge amerikai elnök küldött Rapid Cityből és amelyben közölte Angliával, hogy nem fogadhatja el Anglia genfi javaslatait, mivel azok következtében a nemzetek még nagyobb hajóhadakat kényszerülnek építeni.

hete visszaadni azt a boldog és félték igent, amit Marion Mill erre az ajánlatra adott. A híres Ady-verset idézte abban a levelében, amit anyjának, Deutsch Andornénak leszerződés alkalmával küldött ma Aradra: „Valaki elindul az Értől és belefut a szent nagy Óceánba.“

Marion Millnek — mint azt levelében is írja — most egész nap csak munka az élete. Reggel 10-től este hatig tanul és próbál. A Josefstädter Theater színpadán valami meghiúsult, templomi a létkör. Thimig, Romberg, Delius . . . ilyen nevé emberek — mind exkluzív, világmárkás művész — mozognak a kulisszák között és végtelen szeretettel tanítják a közéjük került fiatal talentumot, aki már egész otthonosan érzi magát közöttük. Dr. Horch a tanára és Marion Mill szent fanatizmussal készül befutni azt a felfelé vezető pályát, amire rátépett. Este még játszik a Kammer-spielében és 11-kor holtfáradtan kerül ágyba. Persze azért fáj neki otthagyni a Kammer-spielét — Istenem, az első siker színhelye ugye a szívéhez nő az embernek — ma de augusztus 5-én már fellép a Josefstädter Theaterben. Szenes Béla „Alvó férj“ című ismert darabjának ugyanis ekkor lesz a bécsi bemutatója és M. Deutsch Mancit, ejnye . . . Marion Mill ebben egy pompás epizód-szerepet játszik. Közben készül az első nagy szerepre is. Ő fogja játszani „A fogoly“ (Der Gefangene) — világhírű darab — női főszerepét. Elég, ha leírjuk ide még azt, hogy ezt a szerepet előtte Lil Dagover játszotta.

A filmtől ilykép egyelőre elbúcsuzott Marion Mill, noha, mint most kiderült, ezen a téren meg egy másik világtattal: Lubitsch Ernővel tárgyalt, amikor a világhírű filmrendező Bécsben tartózkodott. Ma már grande dame is. Képeslapok, előkelő folyóiratok kérnek képet tőle, hogy leközhessék.

. . . Itt Aradon . . . otthon boldog arcok. Deutsch Andor dolgozóasztalán egy kép. Az „ő“ képe. Deris, pajzán, fiatal hölgy mosolyog a képen. Hosszuszárú cigarettaszipka a szájában. A fotográfia alján dedikáció: „Bisschen Glück. . . . Bisschen Glück ist die beste Politik. — Marion.“

Igaz: szó sincs róla. Csakhogy ehhez a „Glück“-hoz találat is kell. Nagy, felsugárzó, szent tehetség. Olyan, hogy Max Reinhardt szemé megpihenjen rajta. Föthy Ernő.

— Széllhámos magyar uszóbjának. Pozsonyból jelentik: A kassai rendőrség letartóztatta Eperjessy László magyar uszóbját, aki Bethlen István gróf magyar miniszterelnök titkárána adta ki magát és számos csalást követett el. Az állítkár a legelőkelőbb körökbe furakodott be és követte el csalásait.

— Áldott állapotban lévő nők és ifju anyák a természetes „Ferenc József“ keserűviz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az ujjabkori nőgyógyítás főképvisezői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Rablóbanda garázdálkodása a német fővárosban. Berlinből jelentik: Tegnap este Berlinben a Schöneberg-téren egy suhanóbanda megtámadta a járókelőket, akiket értéktárgyakat vettek el. Amikor egy rendőrsztag le akarta a bandát tartóztatni, ellentálltak és késszurásokkal megsebesítettek több rendőrt. Végre a riadósztag kivonult s a fosztogatóbanda tíz tagját letartóztatta.

ERZSÉBET MOZGÓ.

Ma, vasárnap d. u. 3. 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 1/2, 10-kor és holnap
hétfőn d. u. utóljára 1/2, 7 és este 1/2, 10 órakor

DUNAKERINGŐ.

(A CSÓKOK FILMJE.)

Legszébb és legragyogóbb vigjáték-száger.
Főszerep.: **Lya Mara, Harry Liedtke**
és **Verebes Ernő**. Kibővített eredeti zenekarral.
Keddtől: **ARANYPILLANGÓ**.
Szép idő esetén az esti előadások a kerthelyiségben

— Segélyt-hallgató készülékkel szerelik fel a hajókat. Londonból jelentik: A tengerészeti miniszterium három készülék tervét fogadta el, a melyek a tengeri hajókra szerelve, felfogják önműködően a segélykérő jeleket. A nagy hajók egy éven belül lesznek kötelesek ezt a készüléket felszerelni.

— Aradi operaénekesből budapesti zsidó kántor. Budapestről jelentik: Érdekes és nagy lehetőségeket sejtető művészkariér torkollott be Budapesten egy nyugalmas polgári foglalkozásba. Kertész Vilmos, a kitűnő tenorista, aki több évet töltött el itt Aradon és akinek lágy, gyönyörű tenorja még bizonyára emlékezetében él mindenkinek — zsidó kántor lett Budapesten. Kertész Vilmos néhány év előtt, mint hangversenyénekes, bejárta Berlint, Párist, Ostendét, Monte-Carlót, Bécsét, szóval az egész művelt világot. Mindenütt nagy sikerei voltak, de ezek révén sem tudta elérni azt, hogy tagja lehessen a budapesti Operaháznak. Kertész most aztán hátat fordított 20 esztendősi hiábavaló küzdelmei színhelyének, a színpadnak, kiképezte magát zsidó kántornak és szeptember első szombatján mutatkozik be eme legújabb szerepében a Dohány-ucai zsinagógában. Hasonlóképp végezte be pályafutását Asszonyi László is, a szegedi színház volt baritonistája. Egy ideig a pécsi színház igazgatója volt, de aztán abbahagyta azt is és most a pécsi Aranyhajó-étterem üzletvezetője lett.

— Háborog a Vezuv. Romából jelentik: Mintegy nyolc havi szünet után a Vezuv újra hevesen működik. Legutóbb 16 órán keresztül két millió köbméter lávát öntött ki.

— Plesz Gyula-cég ujonnan berendezett áruháza augusztus hó 1-én, a régi helyiségben megnyílik.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy Eszényi Sándor 1236. és özv. Ungváry Károlyné 431. számú tag elhalálozásával 110-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— Orvosi hír. Dr. Székely Károly fogorvos tanulmányjáról visszaérkezve, orvosi rendelését hétfőn, augusztus 1-én megkezdi.

— Sirkövetés. Özvegy Viktorelli Sándorné értesíti jóbarátait és ismerőseit, hogy boldogult férje, Viktorelli Sándor siremlékének felavatása hétfőn, augusztus hó 1-én délután fél 7 órakor lesz az aradi alsótemetőben megtartva.

— A fűszerkiskereskedők Szindikátusa ezuton hívja fel tagjait, hogy a vasárnap, július 31-én, délelőtt 10 órakor, — az Iparkamara nagytermében tartandó, bélyegtörvényt ismerető előadás — teljes számban jelenjenek meg, (vidéki tagok is) hogy a törvényben előírt napló (register) vezetését megismerjék. Az elnökség.

A hirdetés térhódítása.

Hirdetés nélkül ma már az irodalom, a művészet és a tudomány sem jelenik meg. A nagyvárosokban hirdetőoszlopok tarkálnak a különböző plakátoktól, az éjszakáknak a világító reklámok nappali fényt kölcsönöznek. Amerre nézünk mindenhol hirdetést találunk. Hirdetését mindenki ott helyezi el, ahol eredményre számít. Aki hirdetését 42 év óta fennálló mindenütt elterjedt lapunkban adja fel, feltétlenül eléri célját.

Magyarország győzött a londoni sakkversenyen

(Az Aradi Közlöny londoni tudósíkjának távirata.) Ma befejeződött a londoni sakk-olimpiász, még pedig, mint már az utóbbi fordulókban előrelátható is volt, a magyar csapat győzelmével. Az első helyre Magyarország került 40 ponttal, míg második Dánia lett 38 és fél ponttal. A magyar csapatból Maróczy, Steiner, Vajda és Nagy nyerték meg a legtöbb játékot. A többi helyezettek: Anglia 36 és fél, Hollandia 35, Csehszág 34 és fél, Ausztria és

Németország 34, Svájc 32, Jugoszlávia 30, Olaszország 28 és fél, Svédország 28, Argentína 27, Franciaország 24 és fél, Belgium 21 és fél, Finnország 21 és fél, Spanyolország 14 és fél. Hétfőn még lejátszanak néhány függőben maradt játszmát, ezeknek eredménye azonban az első három helyezésem nem változtathat. A játékosok közül csak a magyar Maróczy, az angol Thomas és a holland Euwe maradtak veretlenek.

Mikor mondhatók fel a lakások Aradon?

A meghosszabbított lakásbérletek csak november elsejétől mondhatók fel közjegyzői uton.

(Arad, július 30.) Az új lakbérleti törvény első intézkedései közé tartozott annak a megállapítása, hogy kizárólag csak a köztisztviselő, köznyugdíjas és állambérlő javára történt a bérletek meghosszabbítása. A többi bérlő egy évi átmeneti időt nyert, egészen 1928. április 23-ig, hogy ez alatt az idő alatt bérleti viszonyait rendezhessék. Ennek fogva a bérlők meghosszabbítási kedvezménye 1928. áprilisában lejárván, felvetődik az a kérdés, hogy a törvény a kitelepítésre vonatkozóan tartalmaz-e valamelyes intézkedést? Ebben a kétségtelenül igen érdekes kérdésben aztán ma az arra illetékes helyről a következő felvilágosítást kaptuk:

Az 1924. évi törvény pénzbüntetést helyezett volt kilátásba azon bérlőkre, akik annak idején az üzlethelyiségeket nem adták át idejében bérbeadójuknak.

Az idei törvény ilyen szankciót nem tartalmaz, hanem módot ad a bérbeadónak a 36. szakaszban arra, hogy bekebelezési keresetét azonnal folyamatba tehesse bérlője ellen, amennyiben vele megállapodni nem tud. Ezt a tételt látszik erősíteni a 43. szakasz is, mely a bérlet lejártaival a bérleti viszonyt a jövőben az általános magánjog

hatálya alá utalja. Ugyanigy rendelkezik a perrendtartás 31. szakasza is.

Ha tehát a házigazda biztos akar lenni abban, hogy bérlőjével szemben már most, a lejárta előtt, kitelepítési ítéletet nyerhessen, úgy a kitelepítési keresetet bármikor benyújthatja bérlője ellen. A kereseti kérelem oda irányul, hogy 1928. április 23-ra a bérlettárgy birtokába adassék.

A peres eljárás elkerülhető a közjegyzői felmondással, mely a polgári perrendtartásnak a lakfelmondásra vonatkozó szabályai szerint történik. Azonban a lakfelmondásos eljárás szerint közjegyzői felmondással csak a lejárta előtt hat hónappal lehet élni. Ennek fogva időelőtti volna már most a közjegyzői felmondásokat megtenni, mert a perrendtartás szerint a bérlő által beadandó kifogások alapján a felmondás, mint időelőtti, elutasítandó lesz. Nézetünk szerint tehát a közjegyzői felmondással várni kell egészen 1927. november 1-ig.

A legajánlatosabb az volna azonban, hogy ha ezekre a kitelepítési keresetekre és közjegyzői felmondásokra egyáltalában sor se kerülne, hanem a házigazdák bérlőkkel megegyeznének.

Nyomorgott

az aradi Parcul Muresului (Salaczpark) öngyilkosa.

Az állástalan kereskedősegéd a nélkülözések elől akart halálba menni.

(Arad, július 30.) Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy a Parcul Muresului (Salaczpark) parkban tegnap az éjszakai órákban egy fiatal ember eszméletlen testére akadtak és homlokán revolvergolyótól származó sérülés volt látható. A fiatal embert a mentők a kórházba szállították, ahol azonnal ápolás alá vették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fiatal ember egy kis kaliberű revolverrel homlokán lötte magát. A golyó megakadt a homlokcsontban, a golyót rövid műtéttel sikerült is kivenni. Az öngyilkossági kísérletről értesítették a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes komiszár ment a kórházba, hogy az öngyilkost kihallgassa. Az időközben eszméletre térített fiatal ember elmondotta, hogy Gyuri Istvánnak hívják, tizenhat éves, str. Jelelor (Háromveréb)-ucca 14. számú ház lakója és azért akart megválni életétől, mert néhány héttel ezelőtt kilépett egy aradi cégtől, ahol évekig működött, mint alkalmazott és nem sikerült állást szereznie. A nyomortól való félelem adta kezébe a revolvert. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Rádió-műsor.

Vasárnap, július 31. Budapest: 9.00. Ujsághírek, kozmetika, 10.00. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 12.00. Kamarazene. 3.00. Ritoók Emma meséi. 4.00. Carmen, opera-előadás. 8.00. Szimfónikus zenekar. 9.25. Lóversenyjelentések. 11.00. Művész- és tánclemezek. Bécs: 11. Hangverseny. 5. Operaelőadás. 7.45. Népszínműelőadás. Berlin: 6.30. Reggeli hangverseny. 11.30. Szórakoztató zene. 5. Hangverseny. 8.30. Vidám est. 10.30. Tánczene. Bern: 8.30. Hangverseny. 10.05. Hangverseny. Boroszló: 8.30. Hangverseny. 12. Déli hangverseny. 5.30. Szórakoztató zene. 8.10. Énekhangverseny. 9.10. Zenekari hangverseny. Brunn: 10.30. Matiné. 5. Hangverseny. 8. Hangverseny. Frankfurt: 12. Harangjáték. 8.30.

Hangverseny. Tarka est. Königsberg: 7. Istenek alkonya (Wagner). 12. Tánczene. Lipcse: 4. Hangverseny. 8.15. Bajor és tiroli dalest. Milánó: 4.15. Hangverseny. 11. Tánczene. München: 12. Kamarazene. 3.30. Tristan és Isolde, operaelőadás. Nápoly: 10. Hangverseny. Prága: 8. Hangverseny. 10.20. Hangverseny. Róma: 10.30. Egyházi zene. 9.10. Hangverseny.

Hétfőig az Urániában

Öfelségel Ferdinánd király temetése

és kettős műsor:

A feledés országútja

Spanyol dráma 8 felvonásban.

Gyurkovics lányok

Szenzációs vigjáték 5 felvonásban.

Előadások kezd. 5, 7, 1/2, 10-kor. Morsóolt helyárak

— Összeveszték az óceánrepülők. Párisból jelentik: Drouhin francia és Levine amerikai repülők között nézeteltérések támadtak és ezért elmarad az angol oróberrepülés, ugyancsak az óceánrepülés is.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A kiskereskedők és kisiparosok is kötelesek könyveket vezetni

Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli: Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudvalevőleg felvilágosítást kért a pénzügyminisztériumtól arra vonatkozólag, vajjon a bélyegtörvényben előírt könyvvezetési kötelezettség vonatkozik-e a kiskereskedőkre is, avagy csak a törvényszékieleg bejegyzett cégi kereskedőkre? A bélyegtörvény értelmezésére kiküldött bizottság, amely a pénzügyminisztériumban működik, döntött e kérdésben és határozata szerint — mivel a bélyegtörvény rendelkezései egységesítési jelleggel bírnak, — mindenki, aki rendszeresen foglalkozik kereskedelmi ügyletekkel, köteles a bélyegtörvényben előírt könyveket vezetni. A bizottság döntése még példákat is felsorol, így a henteseket, a mészárosokat, pékeket stb. E határozat értelmében tehát mindenki, aki kereskedelmi ügyletekkel rendszeresen foglalkozik, tehát minden kiskereskedő és bármilyen szakmához tartozó minden kisiparos is köteles a bélyegtörvényben előírt főnaplót és leltárkönyvet vezetni. A könyvvezetési kötelezettsége tulajdonképpen már május elseje óta áll fenn, így hát mindazok, akik e könyveket még nem vezetik, kötelesek azt haladéktalanul megkezdni. A könyvek a bélyegtörvény szerint laponként 3 lej bélyeggel látandók, azaz ezt az összeget a pénzügyigazgatóságnál kell lefizetni. A lebélyegzés határidejét a pénzügyminiszter augusztus 31-ikéig hosszabbította meg, ez a meghosszabbítás azonban kizárólag csak a lebélyegzésekre és nem a könyvek vezetésére vonatkozik. Mit kell tartalmaznia a

könyveknek? A főnaplóba naponként kell beírni a bevételek összegét, a hitelre történt eladásokat, a napi készpénz-, vagy hitelre történő bevásárlásokat, egyszerűen mindazt, amit az üzlet bármilyen címen bevételez, vagy kiad. A hónap végén be kell vezetni a háztartáshoz felhasznált összegeket is. A leltárkönyvbe az üzlet megkezdésekor és minden év végén kell bevezetni leltárt, amely az üzlet anyagi helyzetét tünteti fel. Akik tavaly, az év végén, vagy az idén május 1-én leltárt még nem készítettek, helyesen teszik, ha most a könyvek vezetésének megkezdésekor készítenek leltárt. A könyvekben töröléseket, javításokat nem szabad eszközölni, a hibásan beírt szöveget, vagy számot vízszintes vonallal át kell húzni és felébe írni a helyes bejegyzést. A bejegyzett kereskedők, akik eddig is vezettek könyveket, nem kötelesek a fenti naplót vezetni, hanem vezethetik továbbra is az eddig használt üzleti könyveiket, tartoznak azok is a május 20-án kelt 134.967. számú pénzügyminiszteri rendeletnek — amelyet annak idején ismertettünk — megfelelően lebélyegeztetni. Felhívjuk végül az összes kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy a törvény szerint azok, akik az előírt és szabályszerűleg lebélyegzett könyveket nem vezetik, kereseti adójuk egy negyedrésszég, visszaesés esetén annak feléig terjedő pénzbüntetéssel sújtatnak, mindenkinek saját érdeke tehát, hogy a könyvek vezetését haladéktalanul megkezdje.

Zürichben 3.1750 a lej

Helyi valutaárak. (Július hó 30.)
Kifizetések: Berlin 39.50, Amsterdam 66.60, Newyork 165.75, London 806, Páris 6.51, Milánó 9.07, Prága 4.92, Budapest 28.95, Zágráb 2.92, Bécs 23.35, Zürich 31.95. **Áru:** Márka 39, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.50, olasz lira 9, cseh korona 4.90, pengő 28.90, dinár 2.90, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31.95. — **Pénz:** Márka 38, dollár 162, olasz lira 8.80, angol font 790, francia frank 6.40, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július hó 30.)
Kifizetések: Páris 6.46, Berlin 39.20, London 799, Newyork 164.50, Milánó 8.98, Zürich 31.75, Prága 4.88, Bécs 23.25. — **Valuták:** Napoloen 660, német márka 39, leva 1.25, török lira 0.84, angol font 795, francia frank 6.65, svájci frank 31, dinár 2.90, dollár 163.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23.50, magyar pengő 29.

Zürichi tőzsdényitás. (Július hó 30.)
Berlin 123.50, Amsterdam 208.07.50, Newyork 519.25, London 2521.12.50, Páris 20.33, Milánó 28.26, Prága 15.39, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.16, Varsó 58, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Július hó 30.)
Berlin 123.47.50, Amsterdam 208.10, Newyork 519.25, London 2521.37.50, Páris 20.33, Milánó 28.24, Prága 15.39, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.17.50, Varsó 58, Bécs 73.07.50.

= Kiskereskedők és kisiparosok figyelmébe! Az új bélyegtörvény a könyvek vezetését kötelezővé tette az összes kiskereskedők és kisiparosok részére is. Dr. Trailescu Ionel, az aradi kereskedelmi és iparkamara segédtitkára könnyíteni akarván azoknak a kiskereskedőknek és kisiparosoknak a helyzetén, akik a könyvelésben kevésbé járatosak, olyan üzleti könyvet (főnaplót) állított össze, amelynek kezelése a lehető legegyszerűbb úgy, hogy azt minden nehézség nélkül bárki, aki soha ezelőtt könyveket nem vezetett, rögtön elsajátíthatja. A könyv román és magyar nyelven bőséges magyarázó jegyzetekkel és példákkal van ellátva és tartalmaz minden tudnivalót, amire a kiskereskedőknek és kisiparosoknak a könyvek vezetésében szükségük van. A könyv olyan terjedelmű, hogy azt mindenki legalább 1—2 évig használhatja. Ára 200 lej. Kapható a szerzőnél (Iparkamara, 7-es számú szoba) a kiskereskedelmi titkárnál.

= Új társaság veszi át a romániai Foresta érdekeltségét. A Foresta, Középeurópa legnagyobb erdőkitermelési vállalata, amely Romániában is hatalmas erdőségekkel rendelkezik, érdekes és nagyszabású tranzakciót bonyolított le. A jelenlegi részvénytársaságot megszüntetik és a társasági vagyont felosztva, új társaság veszi át a Foresta érdekeltségét. A társasági vagyona vonatkozó felosztási terv szerint a 30 lira névértékű részvényre 30 lira jut készpénzben. De ugyanekkor a részvényeseknek kedvezményképpen biztosították azt, hogy a Societa Anonima Foresta Romana néven alakítandó zürichi holdingtársaság részére elővételi jogot gyakorolhatnak. A részvények beváltása tulajdonképpen július 8-án már megkezdődött és augusztus 8-ikáig fog tartani.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Bondár János és neje eladták a Zimándi-uton egy 150 □ öles telket 50 ezer lejért Lábás József és nejének. — Ilcs Zsivkó eladta Gáj Orovil-uca 16. számú házat 50 ezer lejért Braun Arnoldnak. — Baranya Sára eladott a Zimándi-uton egy 180 □-öles telket 20 ezer lejért Kapás Antalnének. — Prasz József és neje eladták a Strada Grig. Alexandrescu 50. számú házat 180 ezer lejért Hammer Ignác és nejének. — Gartner József és neje eladták a Str. Nicu Filipescu 28. számú házat 670 ezer lejért Lasztovics Margitnak. — Gutzjahr Mihály eladott a Rozer-düllöben egy 150 □-öles telket 20 ezer lejért Bakos István és nejének. — Katkó István és neje eladták a Str. P. Pipos 3. számú házat 100 ezer lejért Czikle Jánosnének. — Kovács Jánosné eladta a Sága Str. Mărăcineanu 3. számú házat 90 ezer lejért Hercehrotter József és nejének. — Selegean Stefan eladta a Rozer-düllöben egy 200 □-öles telket 18 ezer lejért Csutár Demeter és nejének. — Lorch Máttyás és neje

eladták a Str. Vecher 12. számú házat 80 ezer lejért Mayer György és nejének.

= Új vámiroda Aradon. „Furniture“ Bi-rou de Expeditie si Vamurie cégjegyzéssel Aradon egy, kizárólag faanyagok exportjával és elvámolásával foglalkozó iroda alakult, melynek tulajdonosa Bán Vilmos, a Pátia volt igazgatója, az előnyösen ismert fakeskedelmi szakember és Schwartz Béla, aki a vámolásban a legjobb szakértő. Eddig a legutóbbi időben az északi határállomásokon átiutott faexportot ők irányították. Az iroda Arad székhellyel a következő helyeken tart kirendeltségeket: Curtici, Pecica, Oradea, Episcopia Bihorului, Valealui Mihai, Salonta és Jimbolia.

= Felére szállították le a tojás kivitelét. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági tanácsa revízió alá vette a tojás-kiviteli illetékeit. Májustól novemberig terjedő időre az exportilletéket az eddigi egy lejről ötven banira, novembertől májusig terjedő időre két lejről egy lejre csökkentették. A tanács ugyanezen az ülésen felhatalmazta a Resicát, hogy 500 tonna ócska rezet exportáljon, azzal a kikötéssel, hogy 300 tonna feldolgozott rezet fog az országba behozni. Ugy az export, mint az import vámentes.

Művészet

* 3 Overbury, az amerikai csoda-táncosok szenzációs műsor keretében hétfőtől kezdve minden este fellépnek a Marosparti mozgó kellemes büfféjében.

SPORT

O Kinizsi—Universitatea országos közép-döntő lesz vasárnap, július 31-én, délután 6 órakor a Gloria-pályán. Jegyek elővételben Maidt és Manea-cégeknél.

O Az Aradi Vulturul (Toldi) Atletikai Club f. hó 30—31-én rendezel nemzetközi vándordíjas birkózó- és boxversenyét a Nvart Színházban. A versenyen résztvesznek Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Csehszlovákia legjobbjai.

O Bajnoki elődöntő. Ma, vasárnap délután 6 órakor a Gloria CFR-pályán találkozik az ország két legjobb együttese, amelyek külföldi viszonylatban is elsőrangú erőt képviselnek, az Universitatea és a Kinizsi. A játék eltekintve a fontosságától, — mert a mai győztes fogja egy évig Románia footballsportját a külföld előtt képviselni — lesz olyan attrakció mint bármilyen európai csapat játéka, úgy, hogy Aradnak ismét jut egy várva-várt sportesemény. Amint értesülve vagyunk, a központ Aradon szeretné a döntőt is rendezni s reméljük, a sportkerület ezt a különös megtiszteltést nem fogja visszautasítani.

O A „Vulturul“ atl. club. nemzetközi versenye. A minden évben megrendezett vándordíjas birkózóverseny szombaton este vette kezdetét, amelyen Budapestről Skerlec Aranyi; Szegedről Bodó, Zemkó, Korpási, Frank Hodrota-fivérek vettek részt. Ugy a külföldiek, mint a hazai versenyzők kiváló teljesítményt nyújtottak. Skerlec és Aranyi európai klasszist képviselnek. A verseny minden száma igen izgalmas volt. A vándordíj elmúlt év védőjének, a Toldinak, erős munkát kell kifejtenie, hogy azt megtudja védeni. A verseny vasárnap egész nap folytatódik.

APOLLO | ma, vasárnap | PREMIER

A nábob kincse.

(Négyek jele.)

CONAN DOYLE

Világhírű regénye 8 felv. — Ezt megoldzi:

PATT és PATACHON

Szenzációs vigjáték 4 felvonásban. :- Morsékelt helyárák!

PREMIER || Kettős műsor! || APOLLO

VENUS tündérvásár mozgó (Aradul-nou) vasárnapi műsora: „Harry Piel felhők felett” izgalmas kalandor dráma. — Előadások kezdete 4, 6, 8, 10 órakor.

Terézia Felter

kozmetikai intézete. :: Arcmasszázs, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5. 8616

Szenzációs árleszállítás „RECORD” divatruházban Creton maradékot Arad, Str. Eminescu (Deák F-u) 15. 15 lejtől

LEGUJABB.

Serédy Jusztinián dr. lett Magyarország új hercegprímása

A pápa állítólag a mai napon döntött a fontos kérdésben.

Rómából táviratozzák: Egy budapesti lap tudósítója vatikáni körökben azt az értesülést szerezte, hogy a pápa már döntött a Csernoch János elhalálozásával megüresedett hercegprímási tisztségre.

más méltóság betöltésének kérdésében. Eszerint Serédy Jusztinián dr. vatikáni követségi tanácsos lett Magyarország új hercegprímása.

Felrobbantották a szentpétervári szovjetházat.

Hatalmas arányokat ölt az orosz ellenforradalom. — Lángban állnak a Szentpétervár körüli erdők.

Berlinből táviratozzák: Moszkvából érkezett táviratok szerint a szentpétervári szovjetházat, amelyben a bolsevista vezérek ülészetek, az ellenforradalmárok a levegőbe roptatták. A jelentések szerint 100 halott van a romok alatt. Pétervár felé beszüntették a közlekedést.

Ujabb hírek szerint a volt orosz cári főváros környékén lévő erdőségeket is felgyújtották. Az őrségi tűz borzalmas ténye a városig látszik és leirhatatlan pánikot keltett. Eddig már sokezer hektár erdőterület leégett.

TANÜGY.

Női kereskedelmi szaktanfolyam.

A brasovi (brassói) ref. felsőkereskedelmi iskola mellett szervezett női kereskedelmi szaktanfolyamra, mely immár kilencedik éve működik, az előjegyzések az 1927-28. tanévre megkezdődtek. A tanfolyam I. évfolyamába felvételtelkülönbség nélkül oly leányok, illetőleg nők, akik a polgári iskola IV. osztályát elvégezték, vagy a II. polgári osztály elvégzése esetén előrehaladottabb életkor mellett felvételi vizsgálatot tesznek. A szaktanfolyamon a fősúlyt az általános műveltség megszerzése mellett a megfelelő szakképzettség elnyerésére, a román és német nyelvekben való jártasságra, könyvvitelre, kereskedelmi számtanra, gyors- és gépirásra fektetik. A tanfolyamot elvégzők vizsgálatot tesznek és a nyereséges bizonyítványok alapján szükség esetén állást nyerhetnek bankoknál, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosítótársaságoknál, magán- és közvállalatoknál, ipari és kereskedelmi cégekben, gyáraknál, gazdaságoknál, üzemekben stb. mint tisztviselők, pénztárosok, gép- és gyorsírók, levelezők, könyvelők. A rendes beiratkozások szeptember 1-25 közt vannak, a tanítás szeptember 20-án kezdődik. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint egyébirányú felvilágosítást nyújt, elhelyezésükben segítkezik az igazgatóság. Brasov Kut-u. 11.

Felső kereskedelmi iskola.

A brasovi (brassói) ref. felsőkereskedelmi iskola, mely az ország egyetlen magyar tannyelvű felekezeti szakiskolája és már kilenc éve működik, az első osztályba felvesz felekezeti különbség nélkül oly magyar anyanyelvű tanulókat, akik a gimnázium, reáliskola, (liceum), vagy polgári iskola negyedik osztályát eredményesen elvégezték. Felvételi vizsgálat nincs. — A

II-IV. osztályba felvételtelkülönbség nélkül oly tanulókat, akik az előző osztályt sikeresen végezték. Az iskola az általános műveltség mellett alapos szakképzést ad növendékeinek, akik a négy évfolyam elvégzése után államnévelési bizonyítványt nyernek, melynek alapján állást kaphatnak állami és községi hivataloknál, bankoknál, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosítótársaságoknál, magán- és közvállalatoknál, ipari és kereskedelmi cégekben, gyáraknál, gazdaságoknál, üzemekben stb. tehát azokon a pályákon, melyek a megélhetést elsősorban biztosítják. A beiratkozások az 1927-28. tanévre szeptember 1-10 között lesznek. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint másirányú felvilágosítást nyújt, elhelyezésükben segítkezik az igazgatóság. Brasov, Kut-u. 11. sz. a.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

Szerkesztői üzenetek

Helm, Branceni. 1. Iszákosság ellen kimondott orvosság (szer) nincsen. Orvosolni csak egyféleképpen lehet és pedig az által, ha a szóban forgó egyén fokozatosan megvonja magától az alkoholt, vagyis napról-napra kevesebbet iszik, míg végül teljesen abbahagyja. Erre azonban az alkoholista saját erejéből képtelen. Ép ezért ajánlatos, ha egy orvos intézetbe véteti fel magát, ahol rendszeres kezelés által kigyógyíthatják súlyos szenvedélyéből. 2. A kövérségnek általában két fő oka van: a túltáplálkozás, vagy pedig a szekreciós mirigyek összehangzatos működésének zavarai. Ha túltáplálás az oka a kövérségnek, úgy azt kevés kalóriájú ételekkel való táplálkozás által meg lehet gyógyítani. Ha ez nem használ, akkor a szekreciós mirigyek zavaros működése az ok és ez esetben jó belgyógyászhoz kell fordulni, mert ez esetben csak szak-

avatott orvosi kezelés segít. 3. Minden jobb, illetve nagyobb könyvkereskedésben lehet kapni, vagy megrendelni.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judefulul.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékkel nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESÍTÉS.

T. vevőim és a nb. közönség szives tudomására hozom, hogy az elismert, kiváló minőségű

Mihailovits-féle komlós kenyér üzletáthelyezés folytán ezentúl Str. Dorobantilor (Urban Ivan-u.) 63. sz. üzletben és piaci sátramban, továbbá: Gheorghe Stefan Str. Eminescu 28. sz. üzletben kapható.

További szives pártfogást kér:
15295 Ioan Mihailovits pékmester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felelthetlen férjem és édesapánk

néhai Pelcz János

temetésén megjelentek, résztvették kifejezésével bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorut és csokrokat helyeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet

özv. Pelcz Jánosné és gyermekei.

**3 nagy szobából álló
I. emeleti uccai helyiség
Arad főterén,
azonnal kiadó.**

Irodának, szalónnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

7 szó Bauer a szerencse fia

osztálysorsjegyei mindig szerencsével játszanak. Rendeljen ezért még ma zárt borítékban egy III. osztályú vételsorsjegyet.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk.

Fizetés a sorsjegy vétele után

Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereménysorsjegyet

FIGYELEM!

Huzás már 1927. auguszt. 16-18.

Egy sorsjeggyel nyerhet Ön **cca 20 millió lejt, 750.000 Schillinget.**

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény. A sorsjegyek fele nyer. — Össznyeremény érték 10,840.000 Schilling.

cca 260,000.000 lel.

Albert Bauer Wien,
IV. Favoriten Str. 4.

Az elmúlt sorsjátékon egy 30.000, egy 25.000, több 10.000 Schillinges és számtalan kisebb nyereményt nyertek a nálunk vásárolt sorsjegyekkel. 3825

A III. osztályú vételsorsjegy árai:

beleszámitva a portó, játékterv és nyereségjegyzék költségeit.	1/8 S. 12 L. 315
	1/4 " 24 " 615
	1/2 " 48 " 1215
	1 " 96 " 2415

Utítási ár 4 Schilling (100L) nyolcadonként

Ki akar érettségizni? Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

Lakástkeresők figyelmébe!

Vasútállomás közelében tüneményes festett szép 4 szobás lakás. elő-, fürdő- és cselekedőszobával több évre: a Str. Dmna Balasa (volt Purgly Lajosné-uccában) magánház 3 szobás lakással. Istállóval és kerttel bérbeadó. Haasz-iroda Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 16616

Legolcsóbb butorvásárlási forrás Klug György butorgyára Aradul-nou Str. Mihai Viteazul 14. Lerakat a Maroshid mellett. Kárptos munkák a legolcsóbb árban kaphatók. 2007

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dorobantiloron. Előkelő otthon! Polgári árak! Táv. utcaim: „HUNGARIOTEL”.

kulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

Magas bért lelépés nélkül fizetek!

Keresek 2 szobás mellékhelyiségekben álló lakást, főútvonalon fekvőt, lehetőleg a „Vörös Ékör“-től a „Dacia“ kávéházig terjedő, vagy főúthoz 10 percre fekvő útvonalon. Fürdőszobás, előszobás lakás előnyben. Lehet földszinten, I. emeleten és udvari is. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3949

Ma Vasárnap
d. e. a „KÖZPONTI“ kerthelyiségében (Salacz-uccai bejárat) az országos hírd Aradul-nou (ujaradi) 50 tagból álló **gyermekzenekar** **hangversenyez:**
Tolsoher Károly karmester vezetése mellett. 8951
Szíves partfogást kér:
Weinberger Lajos
tulajdonos, a „Fehér Kereszt“ volt főpincére.

Bőröndöket, ridikulöket legolcsóbbat és legjobbat
KRAMAROVICS
bőröndösnél vásárolhat:
Piata Avram Janou 3.
Javításokat elvállal. 8947

Fiatal kereskedőket
és intelligens iparosokat felvesszünk ügynökkönek SINGER varrógépek részletfizetésre leendő elárusítás végett, **magas jutalék mellett.**
Megfelelő munkaszerők üzletvezetőknök képezetnek ki. 10427

BOURNE & Co. SINGER cégnél
Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 17.

Teherautók
használt jó állapotban lévök, 3-5 tonnás hordképesek, jó gummikkal, előnyösen **eladó!**
Seioner Bernát és fia
fatermelök Arad, Str. Metianu 2.

Egy kötelesség: Óvja gyermekét a SZUNYOGOKTÓL!

A szunyog áthatatos és veszélyes. A gyermek gyöngé és érzékeny. Egyetlen eszköz, hogy ezt a veszélyt hatásosan és gyorsan elkerülje: a FLIT készítménye.

Tökéletes folyékony rovarirtószer!

A FLIT a hírneves entomológusok és vegyészek fáradhatatlan kutatásainak páratlan eredménye. Mint a legkiválóbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkártékonyabb, legveszélyesebb rovarokat

ugymint legyet, szunyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát és bolhát valamint ezek lárváit és petéit. A szaga kellemes, alkalmazása pedig a leggyorsabb, hála a FLIT pompás szórókészülékének. Nem hagy foltot

Kapható az összes drogériákban, gyógyszerárakban, festéküzletekben, gyarmatáru kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

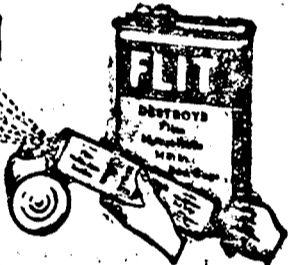
Kizárólagos vezérképviselőt:

DROGHERIE STANDARD,
BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

FLIT

ELPUSZTIT:
legyet, szunyogot, poloskát, molyt hangyát, bolhát és minden rovar.

Sárga tubus, fekete sávossal áthuzattal.

12%-ot jövedelmező sarokház

a város egyik legforgalmasabb helyén kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

AXELMANNSTEIN
KURHAUS UND GRAND-HOTEL
Eine der vornehmsten Hotelbesitzungen.
Telegraph-Adresse: Axelmannstein.
BAD REICHENHALL
In den Bayerischen Hoehalpen.

A Hegyalja

legforgalmasabb községében nagyformájú nagykereskedés házzal együtt jutányos áron eladó. — Megbízott: Györfly „Mures“ Irodája Str. Unirel 13.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.
Arany koronák, fogak garantált arany árba 350-400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZATI!
Fehérfogak kautsukra darabja 50 lej. Feghuzás (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknök megrendelések 24 órán belül eszközöltnök. 496

Chalim és Frida D'Moudjalled vizsgázott fogászok.

Uj daráló malom

Használt darálómalom 600 literes kapacitással 30 lejért motorházasan. Szíves partfogást kér:
Kormon Gyula Arad, Str. Mártyasok 71. (Kossuth-ucca). 8852

«««« Vicben »»»»
„A ROKA“ vezet.

Belvárosi

modern 2 szobás, fürdőszobás lakású ari magánház, továbbá külvárosi 2, 3, 4 szobás, fürdőszobás lakású magánházak, s több bér- és üzletházak jutányos áron eladók, egy, kettő szobás lakások kiadó. Boross ügyvédségnél S.r. Consistoriului (v. Szathány-u.) 9. sz. 3984

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Lelépés nélkül kiadó 1 és 2 szobás lakások havi házbérfizetés mellett. Arad, Calea Radnei 40

TELEFON: 111. Uj és használt TELEFON: 111.
IRÓGÉPEK
prima amerikai márkák: „Underwood“, „Royal“, „Remington“ stb. olcsók és jók **eladása**
kedvező részletfizetésre is.
Javitása, karbantartása és ujjaalakítása románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóműhelye!
Kölcsönzése havi díj ellenében!
SZEGFÜ-nél ARAD, a főpostával szemben Str. Brațianu 11.

Négyszobás, fürdőszobás stb. mellékhelyiségekben álló tágas elsőemeleti lakás lelépés nélkül kiadó. Két részbe osztva garzon lakásnak is megfelelő. Calea Radnei 40.

A július 20-án megtartott húzásokon egy nálunk vásárolt sorsjegy nyerte meg a legnagyobb főnyereményt!
Már 20 cseh koronáért vagyis 130 lejért vásárolhat egy darab 1/8 csehszlovák osztályosorsjegyet.
Főnyeremény: 2 millió cseh korona, vagyis 18 millió lej!
Csekély kockázattal nagy vagyont nyerhet!
Csakis UNGAR S. bankháza (Bratislava—Pozsony) útján! Rendeljen zárt borítékban azonnal sorsjegyeket a II. osztályú húzásokra!
Húzás már augusztus 20-án!
Főnyeremények: 1.000.000 cK., 700.000 cK., 300.000 cK., 200.000 cK. stb. stb. —: **Az összes nyeremények végösszege: 60.000.000 cK.**
A II. osztályú 1/8 cK. 20 lej 130 1/4 cK. 40 lej 215 1/2 cK. 80 lej 415 1/2 cK. 160 lej 830
Minden rendelést azonnal végrehajtunk! A fizetés a sorsjegy megvásárlása után történik! Húzás után vevőinknek nyomban megküldjük a részletes nyeremény-jegyzékét!
UNGAR S. bankháza
BRATISLAVA, Ventur-u. 20. (Csehszlovákia.)
Ügyes helyi képviselők magas jutalék ellenében felvételnek. 8898

Bosszuságot, időt és pénzt

takarít meg, ha külföldre való utazása előtt utitervéhez szükséges mindennemű felvilágosítást előre beszerez díjmentesen a **Hálókocsi Társaság (Wagons-Lits)** menetjegyirodájában Aradon, Bul. Regina Maria 12. (Központi Takarékpénztár épülete.) — TELEFON: 5-94.

A raktáron levő összes nyári ruha és bluz újdonságokat a mai naptól kezdve, saját áron alul is kiárusítom.

Juliu PLESZ Gyula Arad,

női- és gyermekfelöltő központi nagy-
áruháza, Strada Colonel Pirlo 5. szám,
a színház hátsó bejáratával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 10, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdéskódásra válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a ki-
adóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen leg-
jobb az **EGGER-
PETROL**. Kapható minden gyógy-
szertárban és drogueriában. 3191

„VÉNUSZ” jelű levél ment barna
asszonytól. 3977

KÉREM SZÉPEN. Mazambasülvedten,
bákvadt szomorúsággal osztozom fá-
dalmaidban. Szenevedésünk közös. 3961

EGY csinos leány, vagy asszonyka tar-
tós ismeretséget keresem, kit bőkezűen
támogatnék Fényképpel ellátott választ
kérek az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-
ba „Vénusz” jelűre, s a lapban jelezni.
3928

ALKALMAZÁS.

SUCHE intelligentes deutsches fräulein
mit Zeugnissen zu 4 und 5 jährigen Kna-
ben. Dr. Reusz, Str. Moise Nicoara 14.
I. emelet. 3933

KÖNYVKÖTŐTANULÓ, tanulóleány és
kifutófiu felvétetik Fhadefinál, az Aradi
Közlöny mellett. 3934

JOL, ONALLOAN FOZÓ mindenek,
augustus 1-i belépésre felvétetik. Arad,
Str. Eminescu 10., I. em., 8.

MEGBIZHATO intelligensebb urinó el-
menne házvezetőnőnek vidékre is, bár-
minemű ehez hasonló alkalmazást is el-
vállal. Házai teendőik elvégzését, gazda-
ság kezelését önállóan végzi. Cimeket az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában kér. 280

HAZVEZETŐNÖT keresek jobb család-
ból, aki kisebb háztartásom vezetését és
a főzést egy mindenes segítségével el-
látná. Cím Rudolf Mosse, Arad. 10427

IROD. STANO felvétetik. Román és né-
met nyelv tudás megkívánatik. Bourne
& Co. cégnél Arad, Bulv. Regele Ferdin-
and, 17. 10427

MOLNÁRSEGÉD, fiatal, szorgalmas fel-
vétetik Braun malomban Micalaca-nou.
10427

SZILVÁSKÁDAK készítését, javítását ju-
tányosan vállalom. Grünvald, Str. Mocioni
(Orzei-u.) 18. 3966

FÖMOLNÁR kereskedelmi vagy jobb
vámalmomban bármikori belépésre ál-
lást keres. Orgován főmolnár. Zimánd.
3937

BÁDOGOSSEGÉDEK felvétetik Bartl
Str. Soarului (Zoltán-u.) 7. 3964

MINDENES, 161 főző szakácsnő és szo-
baleány azonnali belépésre kerestetik.
Pollak téglagyáros. Str. T. Vladimirescu
12. (Dobó-u.) 3980

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ egy beépített jó karban levő
cserepkályha. Mentezkinthető: Str. Ep.
Radu 7. 3962

ELADÓ új Körber-gyártmányú 4 üléses
Landauer-kocsi és 2 üléses üveges, csu-
kott kocsi. Kézvevők díjaztatnak. Jo-
hanna-malom, Alba-Iulia. 3969

A legjobb órák, ékszerek
olesóárakon:

CSÁKY

cégnél Arad, Bulv. Reg. Ferdinand,
a lutheránus templommal szemben.
Saját műhely!

EBÉDLŐ SZÖNYEGEK, előszobafal, dí-
ványok, fotelok, íróasztalok, komplett
szobaberendezések, bőröndök, gyer-
mekkocsik, virágállvány, festmények,
függönyök, storeok, Biedermeyer-sza-
lon, íróasztalgarnitúrák, antik komódok,
ebédlő asztal és székek, kis asztalok,
porcelánok, stb. eladók Salgóné, Strada
Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em.
jobbra. 1000

ELADÓ 28 család méh Tislár György
szabónál Arad, Piata Stef. Cel Mare. 3948

RÖVID ZONGORA, jókarban, tanulásra
alkalmas, 12 ezer lejért eladó. Közveti-
tőt díjazok. Calea Radnei (Radnai-ut) 40.
3955

JÓKARBAN levő hálószoba butor, meg-
vételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 8985

KÉT SZOBA BUTOR és egyéb lakberen-
dezési tárgyak, költözködés miatt jutá-
nyosan eladók. Érdeklődni lehet a gáz-
gyári portánál. 3965

HATHETES pedigrés faj farkaskutyák
eladók. Cim: az Erdélyi rendőrkutya
klubhelyiségében. Lovasberényi-ven-
dégli. 3973

HÁROM ÚJ AJTÓ és 3 ablak sürgősen
eladó. Strada A. Vlaicu 200. szám.
(Pécska-ut.) 3976

EGY KITÜNŐ állapotban levő 4 üléses
autó 65.000 lejért eladó. Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 3972

KÖNNYŰ stráfkocsi 1 és 2 lóra eladó,
Calea Bihorului No 11. (Viadukt bal-
oldalán). 3978

ANTIK és modern butorokat, műtár-
gyakat, antik poharakat, márkás por-
cellánokat, antik sálakat, használt buto-
rokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi
ruhákat, fehérneműket, stb. bizomány-
ba veszek, azok magas árban való
gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné,
Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.)
I. em. jobb. 1000

CSERÉP 253 sz. duplafalcos,
vörös, legjobb minőségű,
legjutányosabb árban és
kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor
gőztéglagyárban Aradon,
textilgyár mellett. 1028

Központhoz közel fekvő 3-4 szobás
modern lakás kerttel kerestetik.
Medgyesi Bank aradi fiókja Str. Horla (Széchenyi-
ucca) 1. szám. 3935

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett,
Celliár raktár! Telefon 808.

TÉGLA!

Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis
méretű falazótéglát és cserépet
gyártelepünkön vagonba rak-
va, helyben kivánatra helyszínrre szállí-
tva, a legolcsóbb napi árban.
BRAUN GUSZTÁV téglagyára
Telefon 171. és 185.

Házasság

csak akkor boldog, ha butorait
„ARTA” Butoriparnál szerzi be
Arad, Str. Eminescu (Deák F.u) 20-22.

MACULATURA PAPIR 5 kilgro: csoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

LAKÁS.

EGY KÜLÖNBEJÁRATU uccaf butoro-
zott szoba kiadó. Str. Corozariu 4. 3974

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba ki-
adó szolid fiatalembernek. Str. Cozalmi-
ceanu 24. 3944

BUTOROZOTT szoba magános uriem-
bernek azonnal kiadó Strada Caragiale
(Csiky Gergely-ucca) 8. 3960

INGATLAN.

OLCSÓN eladó ház a Mosótyz-telepen.
Str. Rozván 10. Bővebbet u. ott. 3970

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan
és pontosan elsajátítható állandó varró-
és szabászat tanfolyam, az esti órákban
is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

Pótvizsgákra

franciából nagyon olcsón
biztos sikerrel előkészíték 8941
Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

ÜZLETEK.

FORGALMAS HELYEN kávéházi és
vendéglői üzlethelyiség berendezéssel,
vagy anélkül kiadó. Cim az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában. 3959

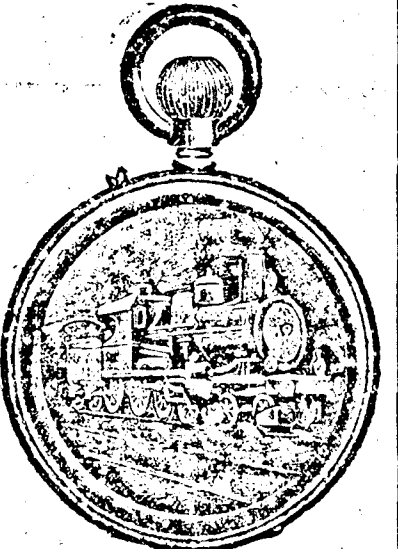
GABONARAKTÁRAK azonnalra kiadók
Reusz ecetgyár, Bulv. Regele Ferdinand
55. 3975

IPARI célra cca 500 négyzetméter te-
rületű épületet vagy helviséget bére-
vennék. Ajánlatok dr. Grosz, Str. Bu-
cur 2. 3981

FÜSZERÜZLET és kocsmá lakással át-
adó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhiva-
talában. 3982

Naponta 2 lej!

feljebb 6 hónap alatt beszerezhet
valódi Schweici nikkelt, ezüst vagy
arany érat 6 évi jótállás mellett és
mindenféle arany- és ezüst ékszer-
tárgyat. Kérjen katalógussal egy-
bekötött prospektust díjmentesen a
„Hansa” Sváb Kereske-
delmi Bank Rt.-től, Lovrin
ki az összes befizetett összegekért
és rendelt tárgyakért teljes garanciát vállal

Ara 360 Lej.
Napi részlet
2 Lej. 3930

Cégünkhöz intézett szí-
ves felhívásra megbizot-
tunk a gazdag árumintát
készséggel bemutatja.

I. rendű mangolica faj
tenyészkacskák,
köztenyésztésre kiválóan
alkalmas, eladók. 3983
Holländer Testvérek Germiu.

Csemagolt faszer,

vasaló faszer, portland ce-
ment, élesdi darabos mész
elsőrendű minőségben

leszállított árban
Kneffel Károly és Fia tűzfű és szén-
kereskedés
Bul. Regele Ferdinand 1 No. 27. saját ház.

Olcsó házeladás!!!

A Calea Andrei Saguna (volt Variassy
Lajos-uccában) 4 lakásos jó ház, nagy
kerttel, istállóval, 60.000 lej ivővedelem-
mel 425.000 lejért. — Belvárosban szép
földszintes ház, két 3 szobás, fürdőszo-
bás szép lakással 450.000 lejért. — Bel-
városban emeletes, 6 lakásos ház nagy
kerttel 850.000 lejért — A Calea An-
drei Saguna (volt Variassy Lajos-uc-
cában) gazdálkodásra alkalmas ház, el-
foglalható 4 szobás lakással 375.000
lejért eladók. Megbizott Haász Albert
irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.
ucca) 12. szám. 16632

Nincs oly ügy, vagy megbizás,
melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 85.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.